

YİRMİ ÜÇ NİSAN TAKVİMİ

(1340/41 1338/39)

(TRANSKRİPSİYON
TIPKIBASIM
DEĞERLENDİRME)

Dr. Mehmet BOZASLAN

Genel Yayın Yönetmeni / Editor in Chief • C. Cansın Selin Temana

Kapak & İç Tasarım / Cover & Interior Design • Serüven Yayınevi

Birinci Basım / First Edition • © Aralık 2022

ISBN • 978-625-6399-33-4

© copyright

Bu kitabın yayın hakkı Serüven Yayınevi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin almadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

The right to publish this book belongs to Serüven Publishing.

Citation can not be shown without the source, reproduced in any way without permission.

Serüven Yayınevi / Serüven Publishing

Türkiye Adres / Turkey Address: Yalı Mahallesi İstikbal Caddesi No:6

Güzelbahçe / İZMİR

Telefon / Phone: 05437675765

web: www.seruvenyayinevi.com

e-mail: seruvenyayinevi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume

Sertifika / Certificate No: 47083

YİRMİ ÜÇ NİSAN TAKVİMİ

(1340/41 1338/39)

(TRANSKRİPSİYON
TIPKIBASIM
DEĞERLENDİRME)

Dr. Mehmet BOZASLAN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	1
GİRİŞ	3
23 NİSAN TAKVİMİ	10
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	102
KAYNAKÇA	106
DİZİN	110

ÖNSÖZ

23 Nisan 1920’de Ankara’da çok zor şartlar altında çalışmalarına başlayan TBMM kısa sürede önemli işlere imza atmıştır. TBMM bir yandan Milli Mücadele’yi gerçekleştirirken diğer yandan siyasi alanda çıkardığı kanunlarla yeni Türk devletinin temellerinin atılmasını sağlamıştır.

Her alanda verilen mücadele muhabere alanında da yaşanmış, işgal güçleri ve İstanbul Hükümetinin olumsuz propagandalarına karşılık, hem halkı Milli Mücadele ile ilgili tenvir etmek hem de kamuoyunu doğru bilgilendirmek amacıyla Ankara’da Anadolu Ajansı kurularak basın yayın faaliyetlerine yer verilmiştir. TBMM Matbaası oluşturularak meclis ile ilgili resmi yayınlar (kanunlar, zabıt cerideleri, anlaşmalar) burada basılmıştır.

TBMM Matbaasının ilk eserlerinden biri olan bu yayında Milli Mücadele döneminde yaşanan hadiseler kronolojik olarak verilmiştir. Eserin bu yönü itibarıyla derli toplu Milli Mücadele Kronolojisi sunması bakımından araştırmacılara önemli bir katkı sunacağı kanaatindeyiz.

Eseri dijital ortama aktararak biz araştırmacıların istifadesine sunan TBMM yöneticilerine, zor şartlar altında ilk mecliste görev yapanlardan günümüze kadar tüm TBMM çalışanlarına ve üyelerine minnet ve şükranlarımı sunarım. Ayrıca yazdıklarımın ilk okuyucusu olan değerli eşim Neslihan Bolat Bozaslan’a ve sabrı için kızım Ülkü’ye teşekkürü borç bilirim.

Dr. Mehmet BOZASLAN

GİRİŞ

Birinci Dünya Savaşı, askerî, siyasî ve ekonomik sonuçları itibariyle ülkeleri derinden etkilemiştir. Savaşın sonunda galip devletler, askerî zaferlerini siyasî zafere dönüştürebilmek amacıyla yenilen devletlerle çeşitli anlaşmalar yapmışlardır (Almanya ile Versailles, Bulgaristan ile Neuilly, Avusturya ile Saint-Germain, Macaristan ile Trianon)¹.

Osmanlı Devleti de Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda İtilaf Devletleri ile Mondros Mütarekesini imzalamıştır. Söz konusu mütareke ihtiva ettiği şartlar itibarıyla Osmanlı Devleti açısından ağır sonuçlar doğurmuştur. Mütarekenin ilgili maddelerine (7. ve 24.)² atfen memleketin her tarafı kısa süre içerisinde İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmiştir. Daha evvel imzalanan gizli paylaşım anlaşmalarının bir sonucu olan mütareke metni Osmanlı topraklarını hem işgale açık hale getirmiş hem de elindeki bütün savunma gücünü etkisiz bırakmıştır³.

---

¹ AKKOR, Mahmut, Mondros Mütarekesi'nin İmzalanma Süreci Ve Mütareke Tutanaklarında Boğazlar Konusu, Uluslararası Tarih Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi Tarihın Peşinde, Yıl: 2019, Sayı: 21, Sayfa: 273-310, s.277.

² 7. Madde: — Müttefikler emniyetlerini tehdit edecek vaziyet zuhurunda herhangi sevkulceyşi noktasını işgal hakkını haiz olacaklardır. 24. Madde: Vilâyet-ı sittede igtîşas, zuhurunda mezkûr vilâyetlerin herhangi bir kısmının işgali hakkını itilaf devletleri muhafaza ederler. ERİM, Nihat, Devletlerarası Hukuku Ve Siyasi Tarih Metinleri, C.I., (Osmanlı İmparatorluğu Andlaşmaları), TTK Basımevi, Ankara 1953, s.520,524.

³ AKGÜL, Suat “ Paris Konferansı'ndan Sevr'e Türkiye'nin Paylaşılması Meselesi ”, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, S.23, C.VIII, Mart 1992, s.382. “*Osmanlı Devleti'ne karşı sistemli bir politika takip eden İtalya, I. Dünya Savaşının başlamasından hemen sonra tarafsızlığını ilan etti. (2 Ağustos 1914) tarafsızlığını ilan ettikten 3 ay sonra sağ ve sol kesimlerden İtalya'nın savaşa girmesi için baskılar yapılmaya başlandı. Milliyetçilere göre de, Adriyatik'teki İtalyan üstünlüğünün devam ettirilmesi için savaşa Avusturya'nın karışında girilmeliydi. 1915 yılına geldiğinde İtalya'nın savaşa hangi tarafta gireceği netleşmeye başladı. Bu arada, İngiliz ve Fransız donanmalarının Çanakkale Boğazı'nı zorlamaları İtalya'da endişe yarattı. Roma Hükümeti, Osmanlı Devleti'nin Çanakkale seferi ile yıkılıp hemen paylaşılacağı düşüncesindeydi. O nedenle, savaşa girmediği takdirde İtalya'nın pay alamayacağı endişesindeydi. Aynı dönemde İngilizler de İtalya'nın savaşa kendi yanlarında girmesi için çabalıyorlardı. İtalya için savaşa hangi blokta gireceğinden çok, savaş sonunda neler elde edeceği ve isteklerini hangi taraf kabul ettireceği daha önemliydi. İtalya ile İtilâf Devletleri arasında 26 Nisan 1915'te gizli Londra Antlaşması imzalandı. Bu antlaşmayla İtalya, bir ay içinde savaşa İtilâf Devletleri yanında katılmayı kabul etti. Londra Antlaşması'nın 9. maddesi İtalya'nın Osmanlı*

Ordu terhis edilmiş, askerin elindeki silah ve mühimmata el konulmuştur⁴.

Öte yandan 18 Ocak 1919 tarihinde Paris Barış Konferansı toplanmıştır. Bu konferansın amacı savaştan yenik çıkan diğer devletlere imzalatılacak olan barış anlaşmalarının şartlarını görüşmektir. Fakat daha evvel yapılan paylaşım planlarında değişiklik yoluna gidilerek Batı Anadolu'daki İtalyan varlığına engel olmak için İzmir ve çevresi İngilizler tarafından Yunanlılara bırakılmıştır⁵.

Bu arada Mondros mütarekesinin ardından 13 Kasım 1918 tarihinde İstanbul'a gelen İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'nin başkentini fiilen işgal etmişlerdi⁶. Mustafa Kemal Paşa da aynı gün İstanbul'a gelmiştir. İstanbul'da yaptığı görüşmeler ve çalışmalar neticesinde memleketin kurtuluş mücadelesinin ancak Anadolu'da başlatılabileceği kanısına varmıştır⁷. Bu amacını gerçekleştirmek için çalışmalarına başlayan Mustafa Kemal, 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a görevlendirilmiş böylece milli mücadelenin başlatılması hususunda önemli bir adım atılmıştır⁸.

9. Ordu müfettişi olarak Samsun'a gelen Mustafa Kemal hemen çalışmalarına başlamıştır. Öncelikle bölgede şikâyetlere konu olan Ermenilik ve Rumluk faaliyetlerini inceleyerek bölgede karışıklık

---

topraklarındaki menfaatleri hakkındaydı", Mevlüt Çelebi, "Millî Mücadele Döneminde Türk-İtalyan İlişkileri", *Belleten*, Sayı: Nisan 1998, Cilt 62 - Sayı 233, Sayfalar: 157-206.

⁴ ULUSAN, Şayan, , "Şark Meselesi'nden Sevr'e Türkiye", *ÇTTAD*, VIII/18-19, (2009/Bahar-Güz), s.233.

⁵ BUDAK, Mustafa, Osmanlı Devleti'nin Paris Barış Konferansı'na Davet Edilmesi ve Muhtıralar Sunması ile İlgili Tartışmalar, *Tarih Dergisi - Turkish Journal of History*, 71 (2020/1): 445-472, s.446.

⁶ SAYLAN, Gürkan Fırat, "İstanbul'un Resmen İşgali (16 Mart 1920)", *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, C.II, Sayı 41, Ocak 2017, ss. 17-40, s.18.

⁷ ÖZÜÇETİN, Yaşar, Milli Mücadele İçerisinde "19 Mayıs 1919", *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 5, Sayı 2,(2004),65-74, s. 69.

⁸ LEWIS, Bernard, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, Ankara 2008, s.332-333.

çıkaranların Türkler değil azınlıklar olduğu yönünde bir rapor hazırlamıştır. Daha bu ilk raporundan itibaren Mustafa Kemal'in vatani kurtarma amacı ortaya çıkmış ve İstanbul hükümeti tarafından 11 Haziran 1919 tarihinde İstanbul'a dön çağrısı yapılmıştır⁹. Gerek Havza genelgesi, gerekse Amasya genelgesi ile milli mücadelenin amacını yöntemini kısacası metodolojisini hazırlayarak Türk milletinin haklı mücadelesinin ana hatlarını belirlemiştir¹⁰.

Vatanın bütünlüğünün, milletin bağımsızlığının tehlikede olduğu, İstanbul hükümetinin üzerine düşen görevi yerine getirmediği vurgusu yapılmıştır. Padişah ve Halifeliğin tehlikede olduğuna değinilmiştir. Yine vatani bu zor durumdan kurtaracak kudretin ve kuvvetin halkta olduğuna dikkat çekilerek millet iradesine vurgu yapılmıştır. Milletin azmi ve kararlığı vurgusundan hareketle milli bir heyet oluşturulması gerektiği savunulmuştur. Bu amaçla heyetin tespiti için Sivas'ta milli bir kongre düzenlenmesi kararlaştırılmıştır¹¹.

Ayrıca doğu vilayetlerinde devam eden Ermeni tehlikesine karşı örgütlenmek için Erzurum'da bir kongre düzenlenmiştir¹². 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihleri arasında düzenlenen bu toplantıya Mustafa Kemal'de katılmıştır¹³. Fakat Mustafa Kemal'in bu kongreye katılması İstanbul Hükümeti ile olan ilişkileri kopararak 9. Ordu müfettişliği görevinden yani çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etmek

---

⁹ SEMERCİ, Ahmet, "Mustafa Kemal Paşa'nın Havza'daki Çalışmaları (25.05.1919 - 12.06.1919)", *Türk Dünyası Araştırmalar*, Ocak - Şubat 2019, Cilt: 121 Sayı: 238 Sayfa: 83-112, s.83.

¹⁰ KOCATÜRK, Utkan Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 2007, s.129.

¹¹ AKŞİN Sina, , İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele, Cem Yayınevi, İstanbul 1976, s.425-426.

¹² AKIN Veysi, "Erzurum Kongresi'nin Hazırlık Safahatı: Mekân, İaşe Ve Barınma Meselesi", *Belgi Dergisi*, Sayı 8 (Yaz 2014/ II), s.1008.

¹³ MERDANOĞLU Hüsnü, , *Ulusal Kurtuluş Süreci ve Kuvayı Milliye*, Ümit Yayıncılık, Ankara 2006, s.156.

durumunda bırakacaktır¹⁴. Daha evvel olduğu gibi millet iradesine vurgu yapılan kongrede Heyet-i Temsiliye teşkil edilmiştir¹⁵. Erzurum Kongresi yerel bir kongre gibi görünse de alınan kararlar itibarıyla ulusal nitelikte bir toplantı olmuştur. Türk milletinin hürriyetine olan düşkünlüğü göz önünde bulundurularak her türlü manda ve himaye reddedilmiştir¹⁶.

Erzurum Kongresi'nin ardından önceden kararlaştırıldığı üzere Sivas'ta bir toplantı yapılmak üzere harekete geçilmiştir. Fakat İtilaf güçleri özellikle de bölgeye hâkim olmak isteyen Fransa bu hareketi engellemek için çeşitli girişimlerde bulunmuş bu konuda başta Sivas valisi olmak üzere bazı yerel yöneticilerden de destek almıştır¹⁷. Sivas valisinin bu planı önceden haber alınarak engellenmiştir. Bütün olumsuzluklar bertaraf edilerek Sivas Kongresi planlandığı gibi yapılmıştır. Mustafa Kemal Paşa ve beraberindekiler Sivas'a geçerken halkla daha yakın temas kurmuş ve halkın desteğini almayı başarmıştır¹⁸.

Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919 tarihlerinde toplanmıştır. Erzurum kongresinde alınan kararlar memleket sathına yayılmış manda ve himaye bir kez daha kesin olarak reddedilmiştir¹⁹. Bütün Müdafai-Hukuk cemiyetleri Anadolu ve Rumeli Müdafai-Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilerek tek çatı altında toplanmıştır. Yine burada Heyet-i

---

¹⁴ URAL, Selçuk, "Mustafa Kemal Paşa'nın Askerlikten İstifasının Yankıları", *A, Ü, Türkiye Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı 26, Erzurum 2004, s.263.

¹⁵ KÖKSAL Ülkü, "Cemiyetler Hukuku Açısından Erzurum Kongresi", *Karadeniz Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 6/10, (Millî Mücadele'den Millî Egemenliğe Karadeniz Özel Sayısı), ss.259-286. DOI: 10.31765/karen.849330, s.262.

¹⁶ MERDANOĞLU, Ulusal..., s.157.

¹⁷ ÖZER, Sevilay, "Ali Galip Olayı", *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Volume 1 Issue 2, November 2017, s.2.

¹⁸ KANSU, Mazhar Müfit, *Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber*, C.I., TTK Yay. Ankara 2007, s. 60.

¹⁹ YAVUZ, Resul, "Sivas Kongresi Sonrasında İngiliz Ve Fransızların Heyet-i Temsiliye İle Münasebetleri Ve Bunun Siyasi Yansımaları", *Tarih Okulu Dergisi (TOD)* Haziran 2016, Yıl 9, Sayı XXVI, ss. 249-288, s.251.

Temsiliye'nin yetkileri arttırılarak milletin gerçek temsilcisinin yine milletin kendisi olduğu vurgulanmıştır²⁰.

Bu süreçte İstanbul'da da önemli gelişmeler yaşanmıştır. Damat Ferit Paşa kabinesi istifa etmiş yerine Milli Mücadeleye karşı nispeten daha ılımlı olan Ali Rıza Paşa kabinesi kurulmuştur²¹. Ali Rıza Paşa kabinesi Heyet-i Temsiliye ile iyi ilişkiler kurarak milli mücadelenin önde gelen isimleri ile 20-22 Ekim 1919 tarihinde Amasya Görüşmeleri yapılmıştır. Bu görüşmeler neticesinde seçimlerin yapılıp Meclis-i Mebusan'ın açılmasına karar verilmiştir²².

Ön görüldüğü üzere seçimler yapılmış meclis açılmıştır. Son Osmanlı Mebusan Meclisi 12 Ocak 1920 tarihinde İstanbul'da toplanmıştır. Yine Mustafa Kemal'in isteği ile Rauf Bey başkanlığında Felah-ı Vatan grubu kurulmuştur²³. İngiliz Yüksek komiserliğinin baskısına rağmen bu mecliste 28 Ocak 1920 tarihinde Misak-ı Milli kararları kabul edilmiştir²⁴.

Misak-ı Millînin kabul edilmesi İstanbul'da bulunan yüksek komiserlikleri özellikle İngiliz Yüksek Komiserliğini rahatsız etmiştir. Türk milliyetçilerine karşı iyice öfkelenen Lord Curzon, 10 Mart 1920 tarihinde Avam Kamarası'nda yaptığı konuşmada "*İstanbul'da işler İtilaf Devletlerinin sabırlarını tüketecek bir dereceyi bulmuş ve her yerde zulüm ve katliam artmıştır*"²⁵ " diyerek Misak-ı Millinin kabulünden

²⁰ JAESCHKE, Gothard, *Kurtuluş Savaşı İle İlgili İngiliz Belgeleri*, TTK Yay., Ankara 2011, s.142.

²¹ TUNA, Pınar, İstanbul Basınında Ali Rıza Paşa Hükûmetinin Kuva-Yı Milliye Siyaseti, Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi Sayı: 68, Bahar 2021, s.617-662, s. 621.

²² ATEŞ, Toktamış, *Türk Devrim Tarihi*, Der Yayınları, İstanbul 2001, s.208-209.

²³ UÇAR Ahmet, "Son Osmanlı Mebusan Meclisi ve Felah-ı Vatan Grubu", *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*, 2011, s. 41.

²⁴ JAESCHKE, Gothard, *Türk Kurtuluş Savaşı Kronolojisi*, C.I., TTK Yay., Ankara 1989, s.84.

²⁵ ÇOLAK Filiz, "Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde İzmir Vekilleri Ve Faaliyetleri", *Tarih Okulu Dergisi (TOD)* Haziran 2015 Yıl 8, Sayı XXII, ss. 189-212, s. 206.

duyduğu rahatsızlığı ifade etmiştir. Zaten kısa bir süre sonra 16 Mart 1920 tarihinde İstanbul’da bulunan İngiliz Yüksek Komiserliğine bağlı askerler Meclisi Mebusan’ı basıp faaliyetlerine son verecektir. Özellikle Kara Vasıf ve Rauf Bey’i isteyen İngilizler yakaladıkları milletvekillerini önce Bekirağa Bölüğüne götürmüş ardından Malta Adasına sürgün etmişlerdir²⁶. İstanbul’da bulunan meclisin kapatılmasından sonra halkın iradesinin temsil edilebileceği bir kurum ihtiyacı doğmuştur. Bu durumu Mustafa Kemal, Minber gazetesine verdiği bir mülakatla dile getirerek yeni bir meclis açılması gerekliliğinden bahsetmiştir²⁷.

Bu mülakatın ardından Mustafa Kemal 19 Mart 1920 tarihinde bir genelge yayınlarak Nisan’ın 23. Cuma günü meclisin açılacağını ilan etmiştir²⁸. 23 Nisan 1920 tarihine kadar yeniden seçimlerin yapılmasını, her bölgeden beş milletvekilinin seçilmesini ve o tarihe kadar memleketin dört bir yanında hatmi şerifler, Buhari şerifler okunmasını buyurmuştur²⁹. Seçilenlerin kısa süre içerisinde Ankara’ya gelmelerini ilan etmiştir³⁰.

23 Nisan 1920 tarihinde Ankara’da İttihat Terakki Fırkası kulüp binasında çalışmalara başlayan TBMM yasama yürütme, yargı faaliyetlerini tek elden yürüterek güçler birliği ilkesini uygulamıştır³¹. T.B.M.M. Hükümeti’nin kurulması sonrasında İtilaf devletlerinin de kışkırtmaları ile bazı ayaklanma ve isyan hareketleri çıkmıştır. Fakat

²⁶ SÜRMEİ, Serpil, “ Malta Sürgünlerinin Yurda Dönüşü”, *Atatürk Dergisi*, Yıl 2003, Cilt 3, Sayı 4, ss. 63-89, s. 64.

²⁷ ÇAVDAR, Tevfik, *Türkiye’nin Demokrasi Tarihi(1839-1950)*, İmge Kitabevi,6. Basım, İstanbul 2019, s.185

²⁸ ŞİMŞİR, Bilal, *Malta Sürgünleri*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 2009, s. 35.

²⁹ ERDEM, Ufuk, “Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılma Süreci Ve Meclisin Açılış Günü (23 Nisan 1920)”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 2(1055-1068), s.1057.

³⁰ ÇELİK, Kemal, “Millî Mücadele’de İç İsyanlar, Vatana İhanet Kanunu ve İstiklâl Mahkemeleri”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi S. 40*, Kasım 2007, s. 575.

³¹ Bina bu gün Kurtuluş Savaşı Müzesi olarak hizmet vermektedir.

https://www5.tbmm.gov.tr/yayinlar/brosurler/kurtulus_savas%C4%B1_muzesi.pdf

Hıyanet-i Vataniye Kanunu, Firariler Kanunu gibi yasalar çıkararak ve İstiklal Mahkemelerini kurarak otoritesini sağlamlaştıran T.B.M.M. milletin tek ve gerçek temsilcisi olduğunu göstermiştir³². Güney Cephesinde Fransızlara, Doğu Cephesinde Ermenilere, Batı Cephesinde Yunanlılara ve onun arkasında duran İngilizlere karşı başarılı olarak yurdu düşman işgalinden kurtarmayı başarmıştır.

TBMM siyasi faaliyetlerinin yanı sıra basın faaliyetlerine de yer vermiştir. TBMM Basımevi kurularak meclisin çalışmaları ve üyeleri hakkında eserlerin yanı sıra Türk Tarihi, Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyeti tarihi ile ilgili eserler yayınlanmıştır. 23 Nisan takvimi bu basımevinde basılan ilk eserlerden biridir. 23 Nisan 1338 tarihinde hem 23 Nisan'ın hatırasını yaşatmak hem de bu uğurda can veren fedakârlık yapan tüm kahramanları anma amacıyla hazırlanmıştır.

Çalışmamızda TBMM Arşivi'nden elde edilen eserin transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılmış ve okuyucuya kolaylık olması açısından da eserin Tıpkıbasımına da yer verilmiştir. Eserin orijinalliği itibarıyla metinde kullanıldığı haline yer verilmiştir. Eser dönem ile ilgili önemli bir vesika olarak ön plana çıkmaktadır

---

³² ŞENGÜL, Haluk, “Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Çıkardığı İlk Kanunlardan Hıyanet-i Vataniye Kanunu ve Uygulamaya Konulması”, *VAKANÜVİS-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, Yıl/Vol. 5, TBMM’nin 100. Yılı Özel Sayısı, Kasım 2020, 152-179, s.155.

23 NİSAN TAKVİMİ

1340/41

1338/39

ANKARA

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ MATBAASI

“Hâkimiyet bilâ kaydı şart milletindir.”

“İdare usulü, halkın mukadderatını bizzat

“ Ve bilfiil idare etmesi esasına müstenididir”

Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu madde 1:

Kanunun meclisde kabulü: 10 Cemaziyülevvel 339

20 Kânunusani 337

Birinci içtima senesi:

İctimai/ 135 celse/ 2

ق

«ما کیت بهر قید و شرط ملنگدرد.»
«اداره اصولی، خلیفک مقدراتی بالذات»
«وبالفعل اداره ایتمدیسی احسانه عسکندردرد.»

تذکیرات اساسیه قانون، ماده —
قانون مجلسه قبولی : ۱۰ جنای الاول ۳۳۹
برنجی اجتهاد مستند : ۳۰ قانون ثانی ۳۳۷
الجزع ۱۳۵
جلسه ۲

3 Şubat 1931

B. M. M.

Kütüphaneleri

Es. No : 1932, 921

Remiz : 115 255

MAKSAD

Cihan harbinin senelerce devam eden ıstırabından sonra, hakiki bir sulhun temini maksadı ile imzalanan Mondros mütarekenamesinin fiilen ihlali ve anavatanımıza vukuu bulan yeni ve fecii tecavüzat muvacehesinde bütün hayat ve mevcudiyetinin katii bir tehlikeye maruz kaldığını gören milletimiz, vatanının temini istiklal ve istihlası için yeni bir cidale atılmakdan başka bir çare olmadığını gördü; ve namus-u milliyi muhafaza için keyfiyet ve kemiyetine asla bakmayarak bütün düşmanlara karşı lâyezâl bir azim ve iman ile kıyam eyledi.

Bu mukaddes davanın müdafaası fikri kat'isiyle

مقصد

جهان حربى كىسه لرجه دوام يدن اضطرار ايلندن
سكرد حقيقى برصالحك تاامين مقصديله امضالاتان
موندرين متازكى نامه ستك فعلا اخلالى و آناو طنبيره
واقوع بولان يكي و جبيع تجاوزات هوايه سنده
بو تون حرات و مرجو ياكى قماى بر تر اكميه
معروض قالدوغى كورون ملتشره و وطنك تاامين
استقلال و استخلاصى ايجون يكي بر جنداله آييلمقدون
باشقه بر چاره اولمادوغى نوردى و ناموس مى رى
محافظه ايجون قبيحيت و قبيحت اصلا باقايه رى
بو تون دشمنلره قارشى لازال بر عزم و ايمان ايله
قيام ايلدى .
بو مقدس دعوائك مدافعه مى فكر لطيفيسيله

müteharrik bulunan kitle-i milleti sahibi kudret ve salahiyet, bir uzviyet-i hukukiye ile gayeyi mukaddese etrafında sevk ve idare etmek üzere, selahiyet-i fevkaladeyi haiz olarak intihab edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1336 günü Ankara’da toplandı. İşte bu küçük takvim, yeni ve ulvi bir tarihe mübdii olan o şerefli günün hatırasını tebcil ve davayı milletin tahkiki uğrunda ızal ve fedakârı eyleyen bütün kahramanları takdis maksadıyla neşr olunur. Bu kadar yüksek bir maksada hizmet için vücuda getirilen şu küçük ve naçiz şeyin, aynı zamanda ameli bir faideyi de ihtiva etmesini teminen, baş tarafına Misak-ı Milli ile 23 Nisan gününün milli bayram addi hakkındaki kanun ve Teşkilât-ı Esasîye kanunun birinci maddesi metinleri ilave edilmiş ve Mondros mütarekenamesinin imzasından sonra bu güne kadar mücahede-i milliye sahasında

— ۲ —

مشاركت يولنان كىتله" مىلى صاحب قدرت و صلاحيت
بر حضرت جارقى ايلمانده - ايدى - امارالده - فوق
واداره ايتىك اوزره " صلاحيت فوق العادى
حالى اولارى انتخاب ايدىلن ئوزگىيا بويوك مەب
مىلى ۲۳ نىسان ۱۳۳۶ كىلى آلقرده طوپالانده.
ايشته بىر كىچىك تىقويىم، يىكى وىلى بىر تارىخ
مىلى اولان ئوشىرقى كىلىك خاتىره - نى تىجىل و دىعوى
مىلىك تىقويىم بولغورنده ايتىك قىدا كىلى ايلدىن
يوتىن قهرمانلىرى تىقويىم مەبىلىك شىرا و ئىبور.
بوقازان بىر كىلىك بىر مەبىلىك خىدمەت ايتىق
مەبىلىك كىلىك بىر كىچىك و تاجىز مەبىلىك، مەبى
مەبىلىك مىلى بىر قاندىمىده ايتىق ايلدىمى قاندىمى
باش مەبىلىك - مەبىلىك - مەبىلىك - مەبىلىك - مەبىلىك
كىلىك مىلى بىر كىلىك حىقندىكى قانوىن و تىشكىلات
مەبىلىك قانوىن بىر كىلىك مەبىلىك مەبىلىك
مەبىلىك ايتىق و مەبىلىك مەبىلىك مەبىلىك
مەبىلىك مەبىلىك قانوىن مەبىلىك مەبىلىك مەبىلىك

Vuku bulan şayan-ı ehemmiyet belli başlı hadisat tarihleri hizasında işaret olunmuştur.

Takvim sahifelerine ayrıca, milli mücadelenin kudsî heyecanlarını terennüm eden İstiklal Marşı ile bu mevzuda kıymetli birkaç şiir parçası ilave olunmuştur.

23 Nisan 338

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin üçüncü sene-i devriyesi küşad

— 4 —

وقوع بولان غایان اهمیت بلی باشلی حادثات
تاریخلری سناسیده ایشارت اولمشدر.

بقوم صحیفه رینه آیریمجه، ملی مجادلای قدسی
هیجبالقونی تریم ایدن استغلاک ماری ایل
بوموضرعهده قیامتلی برقیچ شعر پارچهسی علاوه
اولمشدر.

۲۳ نیشان ۴۲۸
تورکبا بومو ک ملت مملکت
اوچنچی سنه دوریه کشاد

MİSAK-I MİLLÎ

Ziirde vazıı ilamıza Osmanlı Meclisi Mebusan azalarını istiklal-i devlet ve istikbal-i milletin haklı ve devamlı bir sulhe nailiyet için ihtiyar edebileceği fedakârlığın had-i izamesini müteğmin olan esasat-ı atiyeye temamii riayet mümkün-ü temin olduğunu ve esasatımıza göre harcında payidar bir Osmanlı saltanat ve cemiyetinin devamı vücudu gayr-ı mümkün bulunduğunu kabul ve tasdik eylemişlerdir:

Madde 1: Devlet-i Osmâniyye'nin münhasıran Arab ekseriyyetiyle meskûn olub 30 Teşrinievvel [Ekim] 1918 tarihli Mütârekenin hîn-i akdinde muhâsım orduların işgali altında kalan aksamının mukadderât-ı, ahâlisinin serbestçe beyân edecekleri ârâya tevfikân tâyin edilmek

میشاق ملی

زیرده و امیرالامه عثمانلی مجلس «معاونان اعصابی
استقلال دولت و استقلال «تک» حقی و دومی در
درجه تألیف ایچون اختیاراید و به یکی فداکارانک
حد اعظمی متضمن اولان اساسات آیه به عثمانی
و عربت ممکن التامین اولدیغی و اساسات مذکور
خارجنده یازار بر عثمانلی سلطنت و جمعیتک دوام
و جردی غیرممکن یولاندیغی بولاره تصدیق اولمشه ده
ماده ۱ - دولت عثمانیه ک تجسسراً عرب
اکثریتله سکون اولویده تشرین اول سنه ۱۲۹۱
تاریخی مشارکه ک حین عقیده محاسن اولدورک
اشعانی آلتده قالان اساساتک «معدنای اهالیکنک
میراستور» یان ایدمچکاری آرایه توفیقاً تعیین ایدمک

lâzım geleceğinden, mezkûr hatt-ı mütâreke dâhil ve haricinde dînen, örfen, emelen müttehid ve yekdiğerine karşı hürmet-i mütekabile ve fedakârlık hissiyatıyla meşhûn ve hukukî ırkiyye ve ictimâiyyeleriyle şerâit-i muhîtiyyelerine tamamiyle riâyetkâr, Osmanlı İslâm ekseriyyetiyle meskûn bulunan akşamın hey'et-i mecmuâsı hakîkaten veya hükmen hiçbir sebeble tefrîk kabul etmez bir külldür.

Madde 2: Ahâlisi ilk serbest kaldıkları zamanda ârâ-yı âmmeleriyle anavatana iltihâk etmiş olan Elviye-i Selâse için lede'l îcâb tekrar serbestçe ârâ-yı âmmeye müracaat edilmesini kabul ederiz

Madde 3: Türkiye sulhüne tâ'lik edilen Garbî Trakya vaziiyyet-i hukukiyyesinin tesbîti de sekenesinin kemâl-i hürriyyetle beyân edecekleri ârâya teb'an vâki' olmalıdır.

Madde 4: Makarr-ı Hilâfet-i İslâmiyye ve Pâyitaht-ı Saltanat-ı Seniyye ve Merkez-i Hükûmet-i Osmâniyye olan İstanbul şehriyle Marmara Denizi'nin emniyyeti her türlü halelden masun

لازم گناه چکندن مل کون خط متارکی داخلنده دیناء
عرفاً واصلاء متعددہ یکلد تکرینہ غارش حرمت متغایانہ
وقدا کاران حسیات بله مشعون و حقوق عراقه واجتہاد
شیخ لریله امرائط محیطیه لریله تمامیلہ رعایتکار عالی
اسلام اکثریتیلہ مسکون بولنان اقسامک هیئت
مجموعه صریح حقیقه ویا حکماً هرچ بر صبیله تارایق
قبول ایض برکله

ماده ۲ — اهل البیت ایٹک صریحت فالدقاری
زعامة آرای سامه لریله آتاییلله الصفاق ایتش اولان
الریة ثلاثه ایچون لری الا یحیای تکرار صریحتیه آرای
تمامیه مراجعت ایدلسنی قبول ایدرز

ماده ۳ — تورکیا صلحنه تعلیق ایدیلن غربی
ترکیا وضعیت حقوقیه سنک تأییدی ده حکنه سنک کال
صریحتیه بران ایدمکارای رایه تبعاً والعم اولیدرز
ماده ۴ — مقر خلافت اسلامیة و پای تخت
سلطنت سقنه و مرکز حکومت عثمانیه اولان استانبول
شهریلله مرمیه دکن سنک امینتی هر دولو خلطدن مصون

olmalıdır. Bu esâsmahfûz kalmak şartıyla Akdeniz ve Karadeniz Boğazlarının ticaret ve münakalât-ı âleme küşâdı hakkında bizimle sâirbi'l-umûm alâkadar devletlerin müttefikane verecekleri karar muteberdir

Madde 5: Düvel-i İtilâfiyye ile muhâsımları ve bazı müşârikleri arasında takarrür eden esâsât-ı ahdiyye dairesinde ekalliyetler hukuku memalik-i mütecâviredaki Müslüman ahâlinin de aynı hukukdan istifâde etmeleri emniyyesiyle tarafımızdan teyîd ve temîn edilecektir

Madde 6: Millî ve iktisadî inkişâfâtımız daire-i imkâna girmek ve daha asrî bir idâre-i muntazama şeklinde tedvir-i umûra muvaffak olabilmek için, her devlet gibi bizim de temin-i esbâb-ı inkişâfâtımızda istiklâl veserbesti-i tâmma mazhar olmamız üsûlü esâs-ı hayât ve bekâmımızdır. Bu sebeble siyasî, adlî, mâlî ve sâir inkişâfâtımıza mâni kuyûda muhalifiz. Tahakkuk edecek düyûnâtımızın şerâit-i tesviyyesi de bu esâsâta mugayir olmayacaktır. 28 Kânûnusânî 1336

— ۷ —

اولاً لیکن ، بواسطہ محفوظ قلمی شیطانیہ آؤدکڑ و
ایریمین بونڈلرین اور جمہارت ، استقلال مالاہ سودی
حکومتہ بزعمہ سائر بالعصوم علاقہ دار دولتک ملک
ویرہ چکڑی قرار معتبرین .

مادہ ۵ — دولہ انتلاطیہ ایلم تحاسساری بعض
مشارکاری ترہ ستمہ تقریر ایدن اساسات عہدہ
دائرہ ستمہ ظلیتک حقوق ، ممالک متجاوہہ کی
مسلمان اہالیہ کی عینی حقوقن استفادہ کری اعنہ سیمہ
ملزندن نمایند و نمایند ایدیلہ چکدر .

مادہ ۶ — ملی و اقتصادی انکشافاتر دائرہ
امکانہ بمرکز و دہا عصری برادارہ منتظمہ شکلندہ
تدویر امور، موثق اولہ بیلک ایچون ہر دولت کی
بزمہ نمایند اسباب انکشاف تزدہ استقلال و سریش
تامنہ مظهر اولہ من اس الأساس حیات و یقامنہ .
ب سبیلہ سیامہ عدلی انکشاف تزدہ منابع قیومہ مخالفہ
تعلقی ایدہ چک دیونامزک شرائط تسویہ منہ
بہ اساساتہ مغایر اولہ چکدر . ۲۸۱ کانون ثانی ۳۳۶

23 Nisan'ın milli bayram addine dair kanun

numro 116

Madde 1: Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ilk yevmi küşadı olan 23 Nisan günü milli bayramdır.

Madde 2: Tarih kabulünden muteber olan

iş bu kanunun icrasına Büyük Millet Meclisi

memurdur.

Kanunun meclisde kabulü: 16 Şaban 339 ve 23 Nisan 337

İkinci içtima senesi – içtima: 24, celse: 1

— ۴ —

۲۳ نيسانك مى بايرام عتيه دائر قانون
نومبر ۱۱۲

ماده ۱ — توركيانويوكملت مجليستك
ايلك يوم كسادى اولان ۲۳ نيسان كوني
مى بايرامدر .

ماده ۲ — تاريخ قبولدن معتم اولان
اشبو قانونك اجراسه يوزك ملت مجليسى
مأموردر .

قانونك بولسده قىلى: ۶ نيسان ۲۳ و ۲۳ نيسان ۳۴۷
ايكنجى اجتمع منتهى — اجتمع: ۶۴۴ جلسه: ۱

Eyyam-ı mübarek:

Gurre-i Ramazan	28 Nisan	1 Ramazan
Kadir Gecesi	24 Mayıs	27 Ramazan
Şeker Bayramı	28 Mayıs	1 Şevval
Kurban Bayramı	4 Ağustos	10 Zilhicce
Aşure Günü	3 Eylül	10 Muharrem
Mevlid-i risalet penahi	2 Teşrinisani	12 Rebiyülevvel
Leyli Regaip	23 Şubat	7 Receb
Leyli Miraç	15 Mart	27 Receb
Leyli Berat	2 Nisan	15 Şaban

ایام مبارکه :

۱ رمضان	۳۸ تیران	۱۰ غرة رمضان
۲۷ رمضان	۳۵ مایس	۱۱ قدس کجیسی
۱ شوال	۳۸ مایس	۱۲ شکر برامی
۱۰ ذی الحجه	۵ آگسترس	۱۳ نورمانیایرامی
۱۰ صرم	۳ ایتول	۱۴ عاسوزاسکونی
۱۲ ربیع الاول	۲ تشرین ثانی	۱۵ مولد رسالت نهالی
۷ ربیع	۳۳ شریانی	۱۶ لیله زنا
۲۷ رجب	۱۵ مارت	۱۷ لیله معراج
۱۵ شعبان	۲ نوسان	۱۸ لیله رات

Mondros mütarekenamesinin imzasından

28 Nisan 338 tarihine kadar mücahedei

milliye sahasında vukuu bulan belli

başlı hadisat³³

Vekai	ve kai	Tarih

Numerosu

1. Ankara’da Türkiye Büyük Millet meclisinin küşadı	23 Nisan 336

Kongreler:

2. Birinci Balıkesir Kongresinin ibtidası	28 Haziran 335

3. Birinci Balıkesir Kongresinin hitamı	13 Temmuz 335

---

³³ Tarihleri kolayca bulunmak üzere hadisat tarih sırasıyla bir araya yazılmış olub takvimin cedvel kısmının mütaalasında hangi gün hangi vakıa olduğu anlaşılmaq üzere günleri hizasında ayrıca vakıa numroları işaret olunmuşdur.

Figure 1. A schematic diagram of the experimental design. The subjects were divided into two groups: the control group and the experimental group. The control group received a standard training program, while the experimental group received a modified training program. The results of the training program were compared between the two groups.

موندروسی متارگه نامه سلك امضا استبدنی

۲۸ چسان ۳۳۸ تاریخچه قدر مجاهدت

ملیہ ساحہ سندھ وقوعیو لان ہا

ياشلى حادثات (*)

تاریخ

وقایع

১৭৭৬ খ্রিঃ

آنقرده تور کیا و یوک
ملت علیه ملک کفادی

قوله لغز مداد :

۲. برخی بالیکسرها و تفرده‌ها در نظام ایشامی ۲۸ هزار و ۳۲۵

۳۲۴ " " " " " " " " " " " "

[6] تازىلىقلىرى قولايىچە بولغىنى اوزىمە خادىرات
تارىخى ھەرىيەتە يازىلىش اولوب ئوقۇش ھەدىم
ئىستىق مەلۇمەتتە ھازىر كۈن ھازىر ئوقۇش اولوب
تازىلىقلىق اوزىمە بولغىنى ھەدىمە ئوقۇش ھەدىم
تومۇشلىرى ئاغات اولوب ئوقۇش .

4. Erzurum Kongresi'nin küşadı	23 Temmuz 335
5. Erzurum Kongresi'nin hitamı	17 Ağustos 335
6. Alaşehir Kongresi'nin ibtidası	18 Ağustos 335
7. Alaşehir Kongresi'nin hitamı	30 Ağustos 335
8. Sivas Kongresi'nin küşadı	4 Eylül 335
9. Sivas Kongresi'nin hitamı	16 Eylül 335
10. İkinci Balıkesir Kongresi'nin ibtidası	13 Eylül 335
11. İkinci Balıkesir Kongresi'nin hitamı	27 Eylül 335
12. Üçüncü Balıkesir Kongresi'nin ibtidası	19 Teşrinisani 335
13. Üçüncü Balıkesir Kongresi'nin hitamı	29 Teşrinisani 335
14. Dördüncü Balıkesir Kongresi'nin ibtidası	10 Mart 336
15. Dördüncü Balıkesir Kongresi'nin hitamı	23 Mart 336
16. Lüleburgaz kongresinin küşadı	31 Mart 336
17. Lüleburgaz Kongresi'nin hitamı	2 Nisan 336
18. Edirne Kongresi'nin küşadı	9 Mayıs 336
19. Edirne Kongresi'nin hitamı	16 Mayıs 336

335 senesinde İzmir'in işgalini müteakip Nazilli'de dahi bir kongre toplanmış ise de tarihi bulunamamıştır.

—۱۰—

۳۳۵	۲۳ توز	از شهر دوم قونقره سنه ۱۳۳۸
۳۳۵	۱۷ آغستوس	ختمی " "
۳۳۵	۱۸ آغستوس	آلشهر قونقره سنه ۱۳۳۸
۳۳۵	۳ آغستوس	ختمی " "
۳۳۵	۴ ايلول	سیراس قونقره " "
۳۳۵	۱۴ ايلول	ختمی " "
۳۳۵	۱۳ ايلول	ایکینچ مالیکور قونقره سنه ۱۳۳۸
۳۳۵	۲۷ ايلول	ختمی " "
۳۳۵	۱۹ آغستوس	ایستداسی " "
۳۳۵	۲۹ " "	ختمی " "
۳۳۶	۱۰ ماروت	ایستداسی " "
۳۳۶	۲۳ ماروت	ختمی " "
۳۳۶	۳۱ ماروت	توله بوز غار قونقره سنه ۱۳۳۸
۳۳۶	۲ آگستوس	ختمی " "
۳۳۶	۹ ایلیر	کشتای " "
۳۳۶	۱۶ ایلیر	ختمی " "

۳۳۵ سنه ۱۳۳۸ از مع اشغالیه و عاقبت نازلی ۵۵۵۵ قونقره
 طوبیلاکشی ایستداسی نازلی بولنه ماه شود.

VEKAYİİ HARBİYE, İŞGALLER, İSTİRDADLAR

20. İzmir'in Yunanlılar tarafından fecayii işgali	15 Mayıs 335
21. İstanbul'un Hükümet-i İtilafiye tarafından fecayii işgali	16 Mart 336
22. İngilizlerin Afyon Karahisar'dan ihracı	17/18 Mart gecesi 336
23. İngilizlerin Eskişehir'den tardı	19 Mart 336
24. Fransa'nın Pozantı'dan ihracı	27 Mayıs 336
25. Hükümet-i Milliye'nin tesisinden sonra ilk umumi Yunan taarruzu	22 Haziran 336
26. Bursa'nın fecayii işgali	8 Temmuz 336
27. Edirne'nin Yunanlılar tarafından fecaii işgali	25 Temmuz 336
28. Sarıkamış'ın zabtı	29 Eylül 336
29. Kars'ın zabtı	30 Teşrinievvel 336
30. Gümrü'nün zabtı	7 Teşrinisani 336
31. Birinci İnönü Meydan muharebesinin ibtidası	9 Kânunusani 337
32. Birinci İnönü muzafferiyeti	10 Kânunusani 337
33. Gazi Ayıntab'ın fecayii şekaveti	8 Şubat 337
34. Ardahan'ın zabtı	23 Şubat 337

—۱۳—

وقایع حربیه، اشغالیه، استردادیه :

- ۲۰ از میرک یونانیلار دافند فاجعه اشغالی ۱۵ مایس ۳۳۶
 ۲۱ استانبولک حکومت انکلازیه مارقدن
 ۲۲ فاجعه اشغال
 ۲۳ انکلازلیک لکيون قریحه اردن
 ۲۴ اهراسی $\frac{۱۷}{۱۸}$ ارش کیه به ۳۳۶
 ۲۵ انکلازلیک سکیت پین هاردی ۱۹ مایس ۳۳۶
 ۲۶ قرانسلرک یوز انکلازین اهراسی ۲۷ مایس ۳۳۶
 ۲۷ حکومت مایه لک تاسندن سوکره
 ۲۸ ایلیک قومی یونان آمرسی ۲۲ حزیران ۳۳۶
 ۲۹ بروسه ناک فاجعه اشغالی ۸ کون ۳۳۶
 ۳۰ امزله لک یونانیلار دافند فاجعه اشغالی ۲۵ کون ۳۳۶
 ۳۱ صاری قامشک ضیطی ۲۹ ایلول ۳۳۶
 ۳۲ قازصک شط ۳۰ آقشیرین اول ۳۳۶
 ۳۳ کومرستک ضیطی ۷ آقشیرین نای ۳۳۶
 ۳۴ یرنجی این اونی میدان محوریه شتک
 ۳۵ ایستامی ۹ کانون نای ۳۳۷
 ۳۶ یرنجی این اوک ملکه برسی ۱۰ کانون نای ۳۳۷
 ۳۷ هاری عینتا فاجعه سهرمی ۸ شباط ۳۳۷
 ۳۸ اورهانلک ضیطی ۲۳ شباط ۳۳۷

35. İkinci İnönü Meydan Muharebesi'nin bidayeti	26 Mart 337
36. İkinci İnönü muzafferiyeti	31 Mart 337
37. Dumlupınar Meydan Muharebesinin ibtidası	8 Nisan 337
38. Dumlupınar muzafferiyeti	11 Nisan 337
39. Adapazarı'nın son defa istirdadı	20/21 Haziran gecesi 337
40. Zonguldak'ın Fransızlar tarafından tahliyesi	20/21 Haziran gecesi 337
41. İzmit'in son defa istirdadı	27 Haziran 337
42. Antalya'nın İtalyanlar tarafından tahliyesi	5 Temmuz 337
43. Kütahya – Altuntaş- Eskişehir Muharebesi'nin bidayeti	13 Temmuz 337
44. Kütahya – Altuntaş- Eskişehir Muharebesi'nin hitamı	23 ağustos 337
45. Sakarya Meydan Muharebesi'nin bidayeti	23 Ağustos 337
46. Sakarya muzafferiyeti	13 Eylül 337
47. Gazi Ayıntab'ın Fransızlar tarafından tahliyesi	25 Kânunusani 337
48. Adana ve havalisinin Fransızlar tarafından tahliyesiyle Hükümet-i Milliye'ye ikmal teslimi	4 Kânunusani 338

۳۵	ایکتنجی این اوکی میدان عماریه سنک بداییشی ۲۶ ماروت ۳۳۷
۳۶	ایکتنجی این اوکی عطفوریشی ۲۹ مارت ۳۳۷
۳۷	دوعلی بیگلر میدان عماریه سنک ابتدای ۸ نیشان ۳۳۷
۳۸	دوعلی بیگلر ۱۰ مارت ۳۳۷
۳۹	آقچه ازار سنک سوک دقعه ۲۰ خیزران ۴۴۷ استروانی ۳۱ کبجه
۴۰	زولفولدا حاکم لراستورلر طرفندن ۲۰ خیزران ۴۴۷ تغلیبسی ۳۱ کبجه
۴۱	ایز میتک سوک دقعه استروانی ۲۸ خیزران ۴۴۷
۴۲	آقچالیه و ایتالیانلر طرفندن تغلیبسی ۵ تموز ۳۳۷
۴۳	موتیه - آقچون طاش - اسکیشهر
۴۴	عمار آتک بداییشی ۱۳ تموز ۴۴۷
۴۵	موتیه - آقچون طاش - اسکیشهر
۴۶	عمار آتک ختای ۲۴ تموز ۴۴۷
۴۷	عماریه میدان عماریه سنک بداییشی ۲۴ آغستوس ۴۴۷
۴۸	عماریه عطفوریشی ۱۱ ایلول ۴۴۷
۴۹	عماریه عینتابک لراستورلر طرفندن
۵۰	تغلیبسی ۲۵ کانون اول ۴۴۷
۵۱	آقچالیه و ایتالیانلر طرفندن
۵۲	تغلیبسی حکومت منیه یه کال کمالی ۲۴ کانون مای ۴۴۸

KONFERANSLAR, MUAHEDELER, MÜTAREKELER, İTİLAFLAR

49. Mondros mütarekesinin imzası	30 Teşrinievvel 334
50. Sevr Muahedenamesinin babı ali murahhasları tarafından fecayii imzası	10 Ağustos 336
51. Gümrü İtilafnamesi'nin imzası	2/3 Kânunuevvel gecesi 334
52. Lozan Konferansı'nın ibtidası	23 Şubat 337
53. Moskova'da Türk- Afgan Konferansı'nın ibtidası	28 Şubat 337
54. Moskova'da Türk- Afgan Konferansı'nın hitamı	1 Mart 337
55. Moskova'da Türk Rus Konferansı'nın ibtidası	10 Mart 337
56. Lozan Konferansı'nın hitamı	12 Mart 337
57. Moskova'da Türk Rus konferansının hitamı	16 Mart 337
58. Türkiye Rusya muhadenet ahitnamesinin meclisde kabulü	21 Temmuz 337
59. Türkiye Rusya esir mukavelenamesinin meclisde kabulü	21 Temmuz 337
60 Türkiye Afganistan muahedesinin meclisde kabulü	21 Temmuz 337

— 46 —

قوتغرا نسلر، معاھدەلر، مشاركەتلەر، اتتلاقلار :

۲۶	مؤندروس ستازك سنده امضامى	۲۰ تېنبرين اول ۱۹۹۲
۵۰	سازور معاهده نامە ستازك بابى على	
۴۳۶	مېخىلىرى سارۋى: ۱۰ قالدە ئالدى ۱۰	۱۰ تېنبرين ۱۹۹۲
۴۳۶	كومېرىي استالنامە ستازك امضامى	۲ كانون اول ۱۹۹۲
۴۳۷	لوزېرە قونفرانستازك ابتداسى	۲۲ شېباز
۵۳	موسكۋوۋادە تۈرك - القان	
۴۳۷	قونفرانستازك ابتداسى	۲۸ شېباز
۵۴	موسكۋوۋادە تۈرك - القان	
۴۴۷	قونفرانستازك ختامى	۱ مارت
۵۵	موسكۋوۋادە تۈرك - روس	
۴۴۷	قونفرانستازك ابتداسى	۱۰ مارت
۴۴۷	لوزېرە قونفرانستازك ختامى	۱۲ مارت
۵۶	موسكۋوۋادە تۈرك - روس	
۴۴۷	قونفرانستازك ختامى	۱۶ مارت
۵۸	تۈركىيا - روسىيە مىرادات	
۴۴۷	عھدىنامە ستازك جىسدە قبولى	۲۱ تۈز
۵۹	تۈركىيا - روسىيە مىرادات نامە ستازك	
۴۴۷	جىسدە قبولى	۲۱ تۈز
۶۰	تۈركىيا - القانستان نامە ستازك	
۴۴۷	جىسدە قبولى	۲۱ تۈز

61. Ankara’da Türk Fransız konferansının ibtidası	24 Eylül 337
62. Kars’da Kafkas Kongresi’nin ibtidası	26 Eylül 337
63. Kars’da Kafkas Kongresi’nin hitamı	13 Teşrinievvel 337
64. Ankara’da Türk Fransız konferansının hitamı ve itilafnamenin imzası	20 Teşrinievvel 337
65. Ankara’da Türk Ukrayna konferansının ibtidası	25 Kânunuevvel 337
66. Ankara’da Türk Ukrayna konferansının hitamı	3 Kânunusani 338
67. Türkiye Ukrayna muhademe taahhüdnamesinin meclisde kabulü	16 Mart 338
68. Türkiye, Azerbaycan, Ermenistan Gürcistan muahedenamesinin mecliste kabulü	16 Mart 338
69. Paris’de şark konferansının ibtidası	22 Mart 338
70. Paris şark konferansının mütareke teklifi	23 Mart 338
71. Paris’de şark konferansının mukademeti selahiye şeraiti teklifi	26 Mart 338
72. Paris’de şark konferansını hitamı	26 Mart 338
73. Hükümetimizin Paris şark konferansı mütareke teklifine cevabı	5 Nisan 338
74. mütareke teklifi hakkında cevabımıza Düvel-i İtilafiye’nin cevabı	15 Nisan 338

- ۶۱ آنقرده تورک قورانسى قورانسىنىڭ
ابتداسى ۳۴۷ ۲۴ اپرېل
- ۶۲ قورانسى قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۷ ۲۶ اپرېل
- ۶۳ قورانسى قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۷ ۲۳ ئىسرايىل
- ۶۴ آنقرده تورک قورانسى قورانسىنىڭ
۳۴۷ ۲۰ ئىسرايىل
- ۶۵ آنقرده تورک قورانسى قورانسىنىڭ
۳۴۷ ۲۰ ئىسرايىل
- ۶۶ آنقرده تورک قورانسى قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۱۹ ئىسرايىل
- ۶۷ تورک قورانسى قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۱۶ مارت
- ۶۸ تورک قورانسى قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۱۶ مارت
- ۶۹ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۲ مارت
- ۷۰ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۳ مارت
- ۷۱ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۲ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۳ حىكمىتىنىڭ يازىدىن قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۴ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۵ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۶ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۷ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۸ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۷۹ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۸۰ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت
- ۸۱ يازىدىن قورانسىنىڭ قورانسىنىڭ
۳۴۸ ۲۶ مارت

HARİCDEN TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ HÜKÜMETİ
NEZDİNDE GELEN VE HÜKÜMETİ MÜŞARÜNİLEYHCE
MEMALİKİ ECNEBİYEYE GÖNDERİLEN SEFARETLER,
MÜMESSİLLER, HEYETLER

75. İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakü mümessilinin Ankara'dan hareketi
19 Ağustos 336
76. İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Roma mümessilinin Ankara'dan hareketi
4 Eylül 336
77. İlk Sovyet Rus sefaret heyetinin Ankara'ya muvasalatı
4 Teşrinievvel 336
78. İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Moskova sefaretinin Ankara'dan hareketi
22 teşrinisani 336
79. Londra konferansına davet edilen Türkiye Büyük Millet Meclisi hükümeti
namına heyeti murahhasanın Ankara'dan hareketi
6 Şubat 337
80. İlk Afganistan sefaret heyetinin Ankara'ya muvasalatı
21 Nisan 337
81. İtilafı imza eden Fransız murahhasın Ankara'ya ilk muvasalatı
20 Eylül 337
82. İlk Azerbaycan sefaret heyetinin Ankara'ya muvasalatı
11 Teşrinievvel 337

- ۱۶ -

خارجدن تورکیا بویوک ملت مجلسی جکومتی
نوردمه کلن و حکومت معارف الباحه ممالک احتیبه
کوندریان - قارنلر، مختلار، هیئتلر:

- ۷۵ ایلک تورکیا بویوک ملت مجلسی
۱۹ آقستوس ۳۳۶
۷۶ ایلک تورکیا بویوک ملت مجلسی
۴ ایلول ۳۳۶
۷۷ ایلک سوم، تروس سفارت هیئتیک
آققریه موصلتی
۳۳۶
۷۸ ایلک تورکیا بویوک ملت مجلسی
موسقوا - قارنلر آققریه دن حرکتی ۲۲ آقستوس ۳۳۶
۷۹ کوندره قونقره انستیتوت ایدیلن تورکیا
بویوک ملت مجلسی حکومتی نامنا
هیئت مرخصه آققریه دن حرکتی ۶ شباط ۳۳۷
۸۰ ایلک افغانستان سفارت هیئتیک
آققریه موصلتی
۲۱ نisan ۳۳۷
۸۱ استلاق ایشلارین قارنلر مرخصه
آققریه ایلک موصلتی
۲۰ ایلول ۳۳۷
۲۲ قونقره ایوان - سفارت هیئتیک
آققریه موصلتی
۱۹ آقستوس اول ۳۳۷

83. İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Paris mümessilinin Ankara'dan hareketi 5 Teşrinisani 337
84. İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Tiflis mümessilinin Ankara'dan hareketi 13 Teşrinisani 337
85. Buhara kâsidlerinin Ankara'ya muvasalatı 3 Kânunuevvel 337
86. Ukrayna heyeti murahhasasının Ankara'ya muvasalatı 13 Kânunuevvel 337
87. Gürcistan sefaret heyetinin Ankara'ya muvasalatı 4 Şubat 337
88. Maksud-ı milliyemizin izahı ve mahfil-i ecnebiye ile temas için hariciye vekilinin bir heyet ile Avrupa'ya hareketi 8 Şubat 338
89. İlk Türkiye büyük millet meclisi kabil sefaretinin Ankara'dan hareketi 24 Mart 338
90. İlk Türkiye büyük millet meclisi buhara sefaretinin Ankara'dan hareketi 12 Nisan 338

— ۱۷ —

- ۸۳ ایلك توركييا بويوك ملت مجلسي
۷ تشرين ثاني ۱۳۳۷
۸۴ ايكن توركييا بويوك ملت مجلسي
۱۳ تشرين ثاني ۱۳۳۷
۸۵ شاد ا قاسدار يلك
۲۵ تون اول ۱۳۳۷
۸۶ اوقراين هيئت مرخصه سنك
۱۳ تون ول ۱۳۳۷
۸۷ كورجستان سفارت هيئتك
۱ شوال ۱۳۳۸
۸۸ مقاصد طيه مركز ايضاحي و محافل
اجنبية ايله عاس ايجون خارجيه
۸ غيوط ۱۳۳۸
۸۹ ايلك توركييا بويوك ملت مجلسي
۲۴ ثارت ۱۳۳۸
۹۰ ايلك توركييا بويوك ملت مجلسي
۱۲ تسان ۱۳۳۸

— ۱۸ —

VAKAYI SAİRE

91. Anadolu Rumeli Müdafai Hukuk Heyeti Temsiliyesi'nin Ankara'ya muvasalatı 27 Kânunuevvel 335
92. Anadolu Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti'nin ve Anadolu efkârı umumiyesinin tesiriyle İstanbul Meclisi Mebus'an'nın küşadı 12 Kânunusani 336
93. Maruz kaldığı tecavüz karşısında devamı vazifeye imkân görmeyerek dağılan bir kısım azası Türkiye büyük millet meclisine bera-yı iltihak Anadolu'ya geçen Meclisi Mebus'an'nın cebren kapatılması 12 Nisan 336
94. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin teşkilatında hükümet vazifesini ifa etmek üzere icra encümeninin intihabı 25 Nisan 336
95. Kanun-u mahsus mucibince Türkiye Büyük Millet Meclisi ilk heyet-i vekilesinin intihabı. 4 Mayıs 336

۱۸

وقایع سائره :

- ۹۱ آناطولی و روم اعلیٰ سیداناسیوتی هیئت تعلیمیه مسئلہ آنقره بدمواسلی ۲۲ کانون اول ۳۳۵
- ۹۲ آنکارا و روم اعلیٰ دافنه مرق جمعیتناو آناتولی افکار عمومیہ سنک تالیفیه استانیول مجلس مبعوثانک کشادی ۱۲ کانون ثانی ۳۳۵
- ۹۳ معروضه قادیانی تجاوز قار شریفه دوام و غیقه امکان کوریه یوک طاقیلان و بر قسم احشامی مزکیا یروک ملت مجلسه برای التماس آناتولی به یکن مجلس مبعوثانک جزاً قیادلماس ۱۳ نisan ۳۳۶
- ۹۴ یوزکیا یو یوک ملت مجلسه تشکیلده حکومت وطنه سی ایضا ایچک اوزر اجرا ایچیشک انتخابی ۲۵ نisan ۳۳۶
- ۹۵ قانون مخصوص موجبتجه کوزیا یو یوک ملت مجلس ایچک هیئت وکیلک انتخابی ۱ مایس ۳۳۶

TAKVİME AİD BAZI MÜHİM GÜNLER

Nevruz ve İlkbahar bidayeti 22 Mart-4 Şaban

Yaz bidayeti 22 Haziran/ 6 Şevval

Sonbahar bidayeti 22 Eylül / 29 Muharrem

Kış bidayeti 22 Kânunuevvel / 2 Cemaziyülahır

Hızır İlyas günü 6 Mayıs /9 Ramazan

Kasım günü 8 teşrinisani / 18 Rebiyülevvel

1339 senesi bidayeti 1 Kânunusani/12 Cemaziyülahır

1341 Sene-i Hicri'yesin bidayeti 25 Ağustos / 1 Muharrem

—۱۹—

تقویمه عاتقه بعض مهم کونلر:

۲۲ مارت — ۱۵ شعبان	نوروز و ایلک بهار بدهی
۲۲ حریران — ۱۶ ذوال	یاز بدهی
۲۴ ایول — ۲۶ صرم	سوک بهار بدهی
۲۲ کانون اول — ۲۳ جاذی الاول	قیش بدهی
۶ ماندر — ۹ رمضان	حضم الناس کورتی
۸ کشرین ثانی — ۱۸ اربیع الاول	قاسم کورتی
۱ کانون ثانی — ۱۲ جاذی الاول	۱۳۳۹ سنه سی بدهی
۱۲ محسیر — ۱ صرم	۱۳۴۱ سنه چهره سی بدهی

23 NİSAN TAKVİMİ

25 Şaban 1340: 6 Ramazan 1341

23 Nisan 1338: 22 Nisan 1339

23 ile 30 Nisan

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Nisan	Şaban		
Pazar	23	25	1	
Pazartesi	24	26		
Salı	25	27	94	
Çarşamba	26	28		
Perşembe	27	29		
		Ramazan		
Cuma	28	1		
Cumartesi	29	2		
Pazar	30	3		

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak

یگرسی اوج نیسامه تقویمی

۲۵ شعبان ۱۳۴۰ : ۶ رمضان ۱۳۴۱
۲۳ نisan ۱۳۳۸ : ۲۲ تیسری ۱۳۳۹
۲۳ الی ۳۰ نisan

کونلو	ایلو		نوط
	ع. م.	ع. م.	
پلزان	۲۳	۲۵	۹۴
پانزادارکسی	۲۴	۲۶	
عائی	۲۵	۲۷	
چهارشنبه	۲۶	۲۸	
پنجشنبه	۲۷	۲۹	
جمعه	۲۸	۳۰	
جمعه اول	۲۹	۱	۹۵
پلزان	۳۰	۲	

فوقالها ۷ سونیز به شفقبارده به زان کس سنجاق ۶
نویسده یوز و یوزده الی سنجاق ۷ سونیز به شفقبارده به زان کس سنجاق ۶

۱۲

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Mayıs	Ramazan		
Pazartesi	1	4	95	
Salı	2	5		
Çarşamba	3	6		
Perşembe	4	7		
Cuma	5	8		
Cumartesi	6	9		
Pazar	7	10		
Pazartesi	8	11	18	
Salı	9	12		
Çarşamba	10	13		
Perşembe	11	14		
Cuma	12	15		
Cumartesi	13	16		
Pazar	14	17		
Pazartesi	15	18	20	

O benim milletimin yıldızıdır parlayacak;

O benimdir, o benim milletimindir ancak;

- ۲۱ -

نوط	دایم نویم	آیلر		کونلر
		۱۰	۹	
		۴	۹	بازار ایتسی
		۵	۸	صالی
		۶	۷	چهارشنبه
	۹۵	۷	۶	پنجشنبه
		۸	۵	جمعه
		۹	۴	جمعه ایتسی
		۱۰	۳	بازار
		۱۱	۲	بازار ایتسی
	۱۸	۱۲	۱	صالی
		۱۳	۱۰	چهارشنبه
		۱۴	۹	پنجشنبه
		۱۵	۸	جمعه
		۱۶	۷	جمعه ایتسی
		۱۷	۶	بازار
	۳۰	۱۸	۵	بازار ایتسی

ایتم ملتک میلدیزدور بازار ایتسی :
 اوغور لا کونو ملتکدر آیتسی :

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Mayıs	Ramazan		
Salı	16	19	19	
Çarşamba	17	20		
Perşembe	18	21		
Cuma	19	22		
Cumartesi	20	23		
Pazar	21	24		
Pazartesi	22	25		
Salı	23	26		
Çarşamba	24	27		
Perşembe	25	28		
Cuma	26	29		
Cumartesi	27	30	24	
		Şevval		
Pazar	28	1		
Pazartesi	29	2		
Salı	30	3		
Çarşamba	31	4		

Çatma kurban olayım çehreni ey nazlı hilal;

Kahraman ırkıma bir gül ne bu şiddet bu celal!

- ۴۳ -

نوط	روز	آیلر		کونلار
		۱۳۳۸	۱۳۴۰	
	۱۶	۱۶	۱۶	سالی
		۲۰	۱۷	چهارشنبه
		۲۱	۱۸	پنجشنبه
		۲۲	۱۹	جمعه
		۲۳	۲۰	شنبه
		۲۴	۲۱	پازار
		۲۵	۲۲	پازار
		۲۶	۲۳	سالی
		۲۷	۲۴	چهارشنبه
		۲۸	۲۵	پنجشنبه
		۲۹	۲۶	جمعه
	۳۰	۳۰	۲۷	شنبه
		۱	۲۸	پازار
		۲	۲۹	پازار
		۳	۳۰	سالی
		۴	۳۱	چهارشنبه

جمعه ۱۳۳۸ اولادیم - چهارشنبه ۱۳۴۰ اولادیم
 اهران ۱۳۳۸ - ۱۳۳۹ - ۱۳۴۰ - ۱۳۴۱ - ۱۳۴۲

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Haziran	Şevval		
Perşembe	1	5		
Cuma	2	6		
Cumartesi	3	7		
Pazar	4	8		
Pazartesi	5	9		
Salı	6	10		
Çarşamba	7	11		
Perşembe	8	12		
Cuma	9	13		
Cumartesi	10	14		
Pazar	11	15		
Pazartesi	12	16		
Salı	13	17		
Çarşamba	14	18		
Perşembe	15	19		

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal;

Hakkıdır hakka tapan milletimin istiklal.

نوم	آیلر	کونلر	
		پنجشنبه	شنبه
		۱	۲
		۳	۴
		۵	۶
		۷	۸
		۹	۱۰
		۱۱	۱۲
		۱۳	۱۴
		۱۵	۱۶
		۱۷	۱۸
		۱۹	۲۰
		۲۱	۲۲
		۲۳	۲۴
		۲۵	۲۶
		۲۷	۲۸
		۲۹	۳۰
		۳۱	۳۲
		۳۳	۳۴
		۳۵	۳۶
		۳۷	۳۸
		۳۹	۴۰
		۴۱	۴۲
		۴۳	۴۴
		۴۵	۴۶
		۴۷	۴۸
		۴۹	۵۰
		۵۱	۵۲
		۵۳	۵۴
		۵۵	۵۶
		۵۷	۵۸
		۵۹	۶۰
		۶۱	۶۲
		۶۳	۶۴
		۶۵	۶۶
		۶۷	۶۸
		۶۹	۷۰
		۷۱	۷۲
		۷۳	۷۴
		۷۵	۷۶
		۷۷	۷۸
		۷۹	۸۰
		۸۱	۸۲
		۸۳	۸۴
		۸۵	۸۶
		۸۷	۸۸
		۸۹	۹۰
		۹۱	۹۲
		۹۳	۹۴
		۹۵	۹۶
		۹۷	۹۸
		۹۹	۱۰۰

سنة اولماز دوشکونلن قاتلریز سکره حلال .
 حیوانی ، عقیقه طارین ملتیمک استغلال .

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Haziran	Şevval		
Cuma	16	20	39,40	
Cumartesi	17	21		
Pazar	18	22		
Pazartesi	19	23		
Salı	20	24		
Çarşamba	21	25	25	
Perşembe	22	26		
Cuma	23	27		
Cumartesi	24	28		
Pazar	25	29		
		Zilkade	2,41	
Pazartesi	26	1		
Salı	27	2		
Çarşamba	28	3		
Perşembe	29	4		
Cuma	30	5		

Ben ezelden beridir hür yaşadım hür yaşarım;

Hangi çılgın bana zincir vuracakmış şaşarım!

۲۳				
نوع	تاریخ	آیلر		کونلر
		۱۰	۱۱	
		۲۰	۱۶	جمعه
		۲۱	۱۷	جمعه ایرکس
		۲۲	۱۸	پازار
		۲۳	۱۹	پازار ایرکس
	۱-۲۹	۲۴	۲۰	سالی
		۲۵	۲۱	چهارشنبه
	۳۰	۲۶	۲۲	پنجشنبه
		۲۷	۲۳	جمعه
		۲۸	۲۴	جمعه ایرکس
		۲۹	۲۵	پازار
		ذی القعدة		
		۱	۲۶	پازار ایرکس
		۲	۲۷	سالی
	۴۱۲	۳	۲۸	چهارشنبه
		۴	۲۹	پنجشنبه
		۵	۳۰	جمعه

بن ازلن بریدر حریاشلام ، حریاشلام ؟
هانکی چیلغین پکا زنجیر اوردیفش ؟ شاشلام !

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Temmuz	Zilkade		
Cumartesi	1	6	42	
Pazar	2	7		
Pazartesi	3	8		
Salı	4	9		
Çarşamba	5	10		
Perşembe	6	11	26	
Cuma	7	12		
Cumartesi	8	13		
Pazar	9	14		
Pazartesi	10	15		
Salı	11	16	43,3	
Çarşamba	12	17		
Perşembe	13	18		
Cuma	14	19		
Cumartesi	15	20		

Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner aşarım;

Yırtarım dağları enginlere sığmam taşarım.

نوع	تاریخ	آیلر		کوتلر
		س	ب	
		۶	۱	جمعه ایرتسی
		۷	۲	پاتار
		۸	۳	پازار ایرتسی
		۹	۴	سالی
	۴۴	۱۰	۵	پنجاهشنبه
		۱۱	۶	پنجشنبه
		۱۲	۷	شنبه
	۳۶	۱۳	۸	جمعه ایرتسی
		۱۴	۹	پاتار
		۱۵	۱۰	پازار ایرتسی
		۱۶	۱۱	سالی
		۱۷	۱۲	پنجاهشنبه
	۳۳	۱۸	۱۳	پنجشنبه
		۱۹	۱۴	شنبه
		۲۰	۱۵	جمعه ایرتسی

کوکرومش میل کسرم : بدیعی چینگیزخانوم +
 ورنارم ، دشتقون ، اسکیم ، سیمیان ، طاققوم .

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Temmuz	Zilkade		
Pazar	16	21	60,59,58 44 4 27 1 2 3 4 5 6	
Pazartesi	17	22		
Salı	18	23		
Çarşamba	19	24		
Perşembe	20	25		
Cuma	21	26		
Cumartesi	22	27		
Pazar	23	28		
Pazartesi	24	29		
Salı	25	30		
		Zilhicce		
Çarşamba	26	1		
Perşembe	27	2		
Cuma	28	3		
Cumartesi	29	4		
Pazar	30	5		
Pazartesi	31	6		

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,

Benim iman dolu göğsüm gibi serhadim var.

- ۲۶ -

نوط	آیلر	کونلر	نوط
	۱۶	۱۷	۱۸
	۱۷	۱۸	۱۹
	۱۸	۱۹	۲۰
	۱۹	۲۰	۲۱
	۲۰	۲۱	۲۲
	۲۱	۲۲	۲۳
	۲۲	۲۳	۲۴
	۲۳	۲۴	۲۵
	۲۴	۲۵	۲۶
	۲۵	۲۶	۲۷
	۲۶	۲۷	۲۸
	۲۷	۲۸	۲۹
	۲۸	۲۹	۳۰
	۲۹	۳۰	۳۱
	۳۰	۳۱	۳۲
	۳۱	۳۲	۳۳
	۳۲	۳۳	۳۴
	۳۳	۳۴	۳۵
	۳۴	۳۵	۳۶
	۳۵	۳۶	۳۷
	۳۶	۳۷	۳۸
	۳۷	۳۸	۳۹
	۳۸	۳۹	۴۰
	۳۹	۴۰	۴۱
	۴۰	۴۱	۴۲
	۴۱	۴۲	۴۳
	۴۲	۴۳	۴۴
	۴۳	۴۴	۴۵
	۴۴	۴۵	۴۶
	۴۵	۴۶	۴۷
	۴۶	۴۷	۴۸
	۴۷	۴۸	۴۹
	۴۸	۴۹	۵۰
	۴۹	۵۰	۵۱
	۵۰	۵۱	۵۲
	۵۱	۵۲	۵۳
	۵۲	۵۳	۵۴
	۵۳	۵۴	۵۵
	۵۴	۵۵	۵۶
	۵۵	۵۶	۵۷
	۵۶	۵۷	۵۸
	۵۷	۵۸	۵۹
	۵۸	۵۹	۶۰
	۵۹	۶۰	۶۱
	۶۰	۶۱	۶۲
	۶۱	۶۲	۶۳
	۶۲	۶۳	۶۴
	۶۳	۶۴	۶۵
	۶۴	۶۵	۶۶
	۶۵	۶۶	۶۷
	۶۶	۶۷	۶۸
	۶۷	۶۸	۶۹
	۶۸	۶۹	۷۰
	۶۹	۷۰	۷۱
	۷۰	۷۱	۷۲
	۷۱	۷۲	۷۳
	۷۲	۷۳	۷۴
	۷۳	۷۴	۷۵
	۷۴	۷۵	۷۶
	۷۵	۷۶	۷۷
	۷۶	۷۷	۷۸
	۷۷	۷۸	۷۹
	۷۸	۷۹	۸۰
	۷۹	۸۰	۸۱
	۸۰	۸۱	۸۲
	۸۱	۸۲	۸۳
	۸۲	۸۳	۸۴
	۸۳	۸۴	۸۵
	۸۴	۸۵	۸۶
	۸۵	۸۶	۸۷
	۸۶	۸۷	۸۸
	۸۷	۸۸	۸۹
	۸۸	۸۹	۹۰
	۸۹	۹۰	۹۱
	۹۰	۹۱	۹۲
	۹۱	۹۲	۹۳
	۹۲	۹۳	۹۴
	۹۳	۹۴	۹۵
	۹۴	۹۵	۹۶
	۹۵	۹۶	۹۷
	۹۶	۹۷	۹۸
	۹۷	۹۸	۹۹
	۹۸	۹۹	۱۰۰

نمونه آتلی مارشک چلیک زوغل دیوان

نمونه آتلی مارشک چلیک زوغل دیوان

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Ağustos	Zilhicce		
Salı	1	7	50	
Çarşamba	2	8		
Perşembe	3	9		
Cuma	4	10		
Cumartesi	5	11		
Pazar	6	12		
Pazartesi	7	13		
Salı	8	14		
Çarşamba	9	15		
Perşembe	10	16		
Cuma	11	17		
Cumartesi	12	18		
Pazar	13	19		
Pazartesi	14	20		
Salı	15	21		

Ulusun korkma nasıl böyle bir imanı boğar,

Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Ağustos	Zilhicce		
Çarşamba	16	22		
Perşembe	17	23		
Cuma	18	24		
Cumartesi	19	25	5	
Pazar	20	26	6	
Pazartesi	21	27	75	
Salı	22	28		
Çarşamba	23	29		
Perşembe	24	30		
		Muharrem	45	
Cuma	25	1		
Cumartesi	26	2		
Pazar	27	3		
Pazartesi	28	4		
Salı	29	5		
Çarşamba	30	6		
Perşembe	31	7		
			7	

Arkadaş yurduma alçakları uğratma, sakın,

Siper et gövdeni dursun bu hayasızca akın.

— ۳۸ —

نوع	تاریخ ۱۳۴۰ ۱۳۳۹	آب		کوبلر
		۱۳۴۰ ۱۳۳۹	۱۳۴۰ ۱۳۳۹	
		۳۲	۱۶	چهارشنبه
	۵	۳۳	۱۷	پنجشنبه
	۶	۳۴	۱۸	جمعه
	۷	۳۵	۱۹	شنبه
		۳۶	۲۰	یکشنبه
		۳۷	۲۱	دو شنبه
		۳۸	۲۲	سه شنبه
	۱۰	۳۹	۲۳	چهارشنبه
		۴۰	۲۴	پنجشنبه
		۴۱	۲۵	جمعه
		۴۲	۲۶	شنبه
		۴۳	۲۷	یکشنبه
		۴۴	۲۸	دو شنبه
		۴۵	۲۹	سه شنبه
	۷	۴۶	۳۰	چهارشنبه
		۴۷	۳۱	پنجشنبه

تقدیر ! عود به آفاقهای اوشانها صدقین .
 سیرات کوردهق ، عودسون بوجیاسزجه کاین .

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Eylül	Muharre		
Cuma	1	8	8,76	
Cumartesi	2	9		
Pazar	3	10		
Pazartesi	4	11		
Salı	5	12		
Çarşamba	6	13		
Perşembe	7	14		
Cuma	8	15	9 10,46	
Cumartesi	9	16		
Pazar	10	17		
Pazartesi	11	18		
Salı	12	19		
Çarşamba	13	20		
Perşembe	14	21		
Cuma	15	22		

Doğacaktır sana vadettiği günler hakkın;

Kim bilir belki yarın belki yarından da yakın.

نوم	روز و ماه	آیلر		کونلر
		ب	ج	
		۸	۱	جمعه
		۹	۲	جمعه برتسی
		۱۰	۳	پاراز
	۷۶۰۸	۱۱	۴	پاراز اورتسی
		۱۲	۵	سالی
		۱۳	۶	چهارشنبه
		۱۴	۷	پنجشنبه
		۱۵	۸	جمعه
		۱۶	۹	جمعه برتسی
		۱۷	۱۰	پاراز
		۱۸	۱۱	پاراز اورتسی
	۹	۱۹	۱۲	سالی
	۱۶۱۰	۲۰	۱۳	چهارشنبه
		۲۱	۱۴	پنجشنبه
		۲۲	۱۵	جمعه

طوخه بقدر سکا وعد ایتدی کونلر حقلک ..
 کیم بیلیر یلکه یارن .. یکه یاریدن یالین .

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Eylül	Muharre		
Cumartesi	16	23	81	
Pazar	17	24		
Pazartesi	18	25		
Salı	19	26		
Çarşamba	20	27		
Perşembe	21	28		
Cuma	22	29		
		Safer	61	
Cumartesi	23	1		
Pazar	24	2		
Pazartesi	25	3	62	
Salı	26	4		
Çarşamba	27	5	11	
Perşembe	28	6	28	
Cuma	29	7		
Cumartesi	30	8		

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme tanı

Düşün altında binlerce kefansız yatmanı

نوم	روز	آیلر		کونلر
		هفت	یوم	
		۱۶	۱۶	چهارشنبه
		۱۷	۱۷	پنجشنبه
		۱۸	۱۸	شنبه
		۱۹	۱۹	یکشنبه
	۸۱	۲۰	۲۰	دو شنبه
		۲۱	۲۱	سه شنبه
		۲۲	۲۲	چهارشنبه
		۲۳	۲۳	پنجشنبه
		۲۴	۲۴	شنبه
		۲۵	۲۵	یکشنبه
	۶۱	۲۶	۲۶	دو شنبه
		۲۷	۲۷	سه شنبه
		۲۸	۲۸	چهارشنبه
		۲۹	۲۹	پنجشنبه
	۶۸	۳۰	۳۰	شنبه
		۳۱	۳۱	یکشنبه

باضه ایستاد برتری «طریق» : «دوره» یکشنبه ، شنبه :
 دوشنبه آلتند که «یکشنبه» شنبه ، یکشنبه .

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Tişrini evvel	Safer		
Pazar	1	9	77	
Pazartesi	2	10		
Salı	3	11		
Çarşamba	4	12		
Perşembe	5	13		
Cuma	6	14		
Cumartesi	7	15		
Pazar	8	16	82	
Pazartesi	9	17		
Salı	10	18		
Çarşamba	11	19	63	
Perşembe	12	20		
Cuma	13	21		
Cumartesi	14	22		
Pazar	15	23		

Sen şehid oğlusun incitme, yazıktır atanı,

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Taşrinievvel	Safer		
Pazartesi	16	24	64	
Salı	17	25		
Çarşamba	18	26		
Perşembe	19	27		
Cuma	20	28		
Cumartesi	21	29		
		Rebiyülevvel		
Pazar	22	1		
Pazartesi	23	2		
Salı	24	3		
Çarşamba	25	4		
Perşembe	26	5		
Cuma	27	6		
Cumartesi	28	7		
Pazar	29	8		
Pazartesi	30	9	29,49	
Salı	31	10		

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

Şüheda fişkırarak toprağı sıksan şüheda!

۳۲			
نوط	کونسلر	آیلر	
		۱۲	۱۳
	۶۴	۱۶	۱۷
		۱۷	۱۸
		۱۸	۱۹
		۱۹	۲۰
		۲۰	۲۱
		۲۱	۲۲
		۲۲	۲۳
		۲۳	۲۴
		۲۴	۲۵
		۲۵	۲۶
	۹۰.۲۹	۲۶	۲۷
		۲۷	۲۸
		۲۸	۲۹
		۲۹	۳۰
		۳۰	۳۱

کیم بوجنت و عشا ک او قرینه لومان کیم قدا ۴
 شهدا ، قوشقون دجق ، علور اقی سیقشده شهدا !

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Təşrinisani	Rebiyülevvel		
Çarşamba	1	11	83,30	
Perşembe	2	12		
Cuma	3	13		
Cumartesi	4	14		
Pazar	5	15		
Pazartesi	6	16		
Salı	7	17		
Çarşamba	8	18	84	
Perşembe	9	19		
Cuma	10	20		
Cumartesi	11	21		
Pazar	12	22		
Pazartesi	13	23		
Salı	14	24		
Çarşamba	15	25		

Canı cananı bütün varımı alsın da hüda,

Etmesin beni tek vatanımdan dünyada cüda.

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	T eşrimsani	Rebiyülevvel		
Perşembe	16	26	16	
Cuma	17	27		
Cumartesi	18	28		
Pazar	19	29		
Pazartesi	20	30		
		Rebiyülahir	78	
Salı	21	1		
Çarşamba	22	2		
Perşembe	23	3		
Cuma	24	4		
Cumartesi	25	5	13	
Pazar	26	6		
Pazartesi	27	7		
Salı	28	8		
Çarşamba	29	9		
Perşembe	30	10		

Ruhumun senden ilahi şudur ancak emeli,

Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.

نوع	روز	آیل		کرم
		روز	روز	
		۲۶	۱۶	چهارشنبه
		۲۷	۱۷	جمعه
		۲۸	۱۸	جمعه ابرقند
	۱۲	۲۹	۱۹	پازار
		۳۰	۲۰	پازار ابرقند
		ربیع الآخر		
		۱	۲۱	سالی
	۷	۲	۲۲	چهارشنبه
		۳	۲۳	پنجشنبه
		۴	۲۴	جمعه
		۵	۲۵	جمعه ابرقند
		۶	۲۶	پازار
		۷	۲۷	پازار ابرقند
		۸	۲۸	سالی
	۱۲	۹	۲۹	چهارشنبه
		۱۰	۳۰	پنجشنبه

روحیه ک سندن . الهی . شودر آنجا که
 دکه سین معبد یک سکون کند تا عزم الی .

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Kânunuev vel	ir Rebiyûlah		
Cuma	1	11	51 85	
Cumartesi	2	12		
Pazar	3	13		
Pazartesi	4	14		
Salı	5	15		
Çarşamba	6	16		
Perşembe	7	17		
Cuma	8	18		
Cumartesi	9	19		
Pazar	10	20		
Pazartesi	11	21		
Salı	12	22	86	
Çarşamba	13	23		
Perşembe	14	24		
Cuma	15	25		

Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli,

Ebedi yurdumun üstünde benim, inlemeli.

نوط	تاریخ هجری قمری	آیلر		کونلر
		مهر	شهر	
		۱۱	۱	جمعه
	۵۱	۱۲	۲	جمعه ابرقسی
	۸۵	۱۳	۳	پازار
		۱۴	۴	پازار ابرقسی
		۱۵	۵	سالی
		۱۶	۶	چهارشنبه
		۱۷	۷	پنجشنبه
		۱۸	۸	جمعه
		۱۹	۹	جمعه ابرقسی
		۲۰	۱۰	پازار
		۲۱	۱۱	پازار ابرقسی
		۲۲	۱۲	سالی
	۸۶	۲۳	۱۳	چهارشنبه
		۲۴	۱۴	پنجشنبه
		۲۵	۱۵	جمعه

بو االشوکه شهادت لری دینک علی -
 بیدی یوز ایلک ارسندله تم ایلک ایل

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Kânunuev vel	Rebiyûlah ir		
Cumartesi	16	26	65,47 91	
Pazar	17	27		
Pazartesi	18	28		
Salı	19	29		
Çarşamba	20	30		
		Cemaziyülevvel		
Perşembe	21	1		
Cuma	22	2		
Cumartesi	23	3		
Pazar	24	4		
Pazartesi	25	5		
Salı	26	6		
Çarşamba	27	7		
Perşembe	28	8		
Cuma	29	9		
Cumartesi	30	10		
Pazar	31	11		

O zaman vecd ile bin secde eder varsa başım

Her cerihamdan ilahi boşanır kanlı yaşım

نوبت	روز	آب		کونکله
		۱۲	۱۳	
		۱۶	۱۷	جمعه برتسي
		۱۷	۱۸	پازار
		۱۸	۱۹	پازار برتسي
		۱۹	۲۰	حالی
		۲۰	۲۱	چهارشنبه
		۲۱	۲۲	پنجشنبه
		۲۲	۲۳	جمعه
		۲۳	۲۴	جمعه برتسي
		۲۴	۲۵	پازار
	۶ ۵۰۵۷	۲۵	۲۶	پازار برتسي
		۲۶	۲۷	حالی
	۸۹	۲۷	۲۸	چهارشنبه
		۲۸	۲۹	پنجشنبه
		۲۹	۳۰	جمعه
		۳۰	۳۱	جمعه برتسي
		۳۱		پازار

تورمان وجدایله بکسجه ایدر وارسه عاقله
 هر روز بکسجه ایدر وارسه عاقله

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Kânunusa nı	Cemaziyü levvel		
Pazartesi	1	12	66	
Salı	2	13		
Çarşamba	3	14		
Perşembe	4	15		
Cuma	5	16		
Cumartesi	6	17		
Pazar	7	18		
Pazartesi	8	19	48	
Salı	9	20		
Çarşamba	10	21		
Perşembe	11	22	31	
Cuma	12	23		
Cumartesi	13	24		
Pazar	14	25		
Pazartesi	15	26		

Fıskırır ruhu mücerred gibi yerden naaşım

O zaman yükselerek arşa değer belki başım

- ۳۷ -

نوع	تاریخ هجری قمری	ایر		توئلر
		۱۰ تیر	۱۱ یازد	
		۱۲	۱	یازداویرتسی
	۲۶	۱۳	۲	سالی
		۱۴	۳	چهارشنبه
	۲۸	۱۵	۴	پنجشنبه
		۱۶	۵	جمعه
		۱۷	۶	جمعه ایرتسی
		۱۸	۷	یازداویر
		۱۹	۸	یازداویرتسی
	۳۱	۲۰	۹	سالی
	۳۳	۲۱	۱۰	چهارشنبه
		۲۲	۱۱	پنجشنبه
	۳۲	۲۳	۱۲	جمعه
		۲۴	۱۳	جمعه ایرتسی
		۲۵	۱۴	یازداویر
		۲۶	۱۵	یازداویرتسی

لیشقیرون روح مجرد کی بدن نعشم +
وزان این لیردن خردا و سیر دایم

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Kânun- ev vel	Rebiyü- lah ir		
Salı	16	27		
Çarşamba	17	28		
Perşembe	18	29		
		Cemaziyülahır		
Cuma	19	1		
Cumartesi	20	2		
Pazar	21	3		
Pazartesi	22	4		
Salı	23	5		
Çarşamba	24	6		
Perşembe	25	7		
Cuma	26	8		
Cumartesi	27	9		
Pazar	28	10		
Pazartesi	29	11		
Salı	30	12		
Çarşamba	31	13		

Dalgalan sende şafaklar gibi ey şanlı hilal

Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal

۳۸

کروز	آیلر		نوم
	۱۳۳۸	۱۳۴۰	
سال	۱۶	۲۷	
چهارشنبه	۱۷	۲۸	
پنجشنبه	۱۸	۲۹	
جمعه	۱۹	۱	جمعه ایستغفار
جمعه ابرقسی	۲۰	۲	
پازار	۲۱	۳	
پازار ابرقسی	۲۲	۴	
ضای	۲۳	۵	
چهارشنبه	۲۴	۶	
پنجشنبه	۲۵	۷	
جمعه	۲۶	۸	
جمعه ابرقسی	۲۷	۹	
پازار	۲۸	۱۰	
پازار ابرقسی	۲۹	۱۱	
سال	۳۰	۱۲	
چهارشنبه	۳۱	۱۳	

داغلان سن ده شفقار کیه ای شانلی حلال
اولسون ارقی دوزکولن قازارینک موسی حلال

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Şubat	Cemaziyü lahır		
Perşembe	1	14	87	
Cuma	2	15		
Cumartesi	3	16		
Pazar	4	17		
Pazartesi	5	18	79	
Salı	6	19		
Çarşamba	7	20		
Perşembe	8	21	88,33	
Cuma	9	22		
Cumartesi	10	23		
Pazar	11	24		
Pazartesi	12	25		
Salı	13	26		
Çarşamba	14	27		
Perşembe	15	28		

Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal

Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet

— ۲۵ —

نوط	کرمه	ایار		کونلر
		۱۰	۱۱	
		۱۴	۱	پنجشنبه
		۱۵	۲	جمعه
		۱۶	۳	جمعه ایرتسی
	۸۷	۱۷	۴	پازار
		۱۸	۵	پازار ایرتسی
	۷۹	۱۹	۶	سالی
		۲۰	۷	چهارشنبه
	۸۸۴۳۳	۲۱	۸	پنجشنبه
		۲۲	۹	جمعه
		۲۳	۱۰	جمعه ایرتسی
		۲۴	۱۱	پازار
		۲۵	۱۲	پازار ایرتسی
		۲۶	۱۳	سالی
		۲۷	۱۴	چهارشنبه
		۲۸	۱۵	پنجشنبه

ایندیا سکا یوق ، غرقه یوق ائسجیلان :

حقدن ، حر ناشاملن ، نار ائچک حورن +

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Şubat	Cemaziyülahır		
Cuma	16	29 Receb	52,34	
Cumartesi	17	1		
Pazar	18	2		
Pazartesi	19	3		
Salı	20	4		
Çarşamba	21	5		
Perşembe	22	6		
Cuma	23	7		
Cumartesi	24	8		
Pazar	25	9		
Pazartesi	26	10		
Salı	27	11		
Çarşamba	28	12	53	

Hakkıdır hakka tapan milletimin istiklal

Mehmed Akif

- ۴ -

نوط	تاریخ هجری قمری	آیلر		کونلر
		۱۳۳۸	۱۳۳۹	
		۱۶	۱۶	جمعه
		۱۷	۱۷	جمعه ایرتسی
		۱۸	۱۸	پازار
		۱۹	۱۹	پازار ایرتسی
		۲۰	۲۰	سالی
		۲۱	۲۱	چهارشنبه
		۲۲	۲۲	پنجشنبه
	۵ ۳۰ ۳۱	۲۳	۲۳	جمعه
		۲۴	۲۴	جمعه ایرتسی
		۲۵	۲۵	پازار
		۲۶	۲۶	پازار ایرتسی
		۲۷	۲۷	سالی
	۳۳	۲۸	۲۸	چهارشنبه

ستپدر : حله باغیان - مکتب استلالی +
محمد حسن

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Mart	Receb		
Perşembe	1	13	54	
Cuma	2	14		
Cumartesi	3	15		
Pazar	4	16		
Pazartesi	5	17		
Salı	6	18		
Çarşamba	7	19		
Perşembe	8	20		
Cuma	9	21		
Cumartesi	10	22	55,14	
Pazar	11	23		
Pazartesi	12	24	56	
Salı	13	25		
Çarşamba	14	26		
Perşembe	15	27		

Millet yoludur, hak yoludur tuttuğumuz yol!

Ey hak, yaşa, ey sevgili millet, yaşa.. Var ol!

Tevfik Fikret

نوبت	روز	آب		کریلر
		۱	۲	
	۵۴	۱۳	۱	چهارشنبه
		۱۴	۲	پنجشنبه
		۱۵	۳	جمعه
		۱۶	۴	شنبه
		۱۷	۵	یکشنبه
		۱۸	۶	دوشنبه
		۱۹	۷	سه شنبه
		۲۰	۸	چهارشنبه
		۲۱	۹	پنجشنبه
	۵۵	۲۲	۱۰	جمعه
		۲۳	۱۱	شنبه
	۵۶	۲۴	۱۲	یکشنبه
		۲۵	۱۳	دوشنبه
		۲۶	۱۴	سه شنبه
		۲۷	۱۵	چهارشنبه

ملت پولیدن + حق پولیدن + نوبت یقین پول :

ای حق باشد ، ای سبکی ملت باشد : و اول اول ،

توبیغ فکرت

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Mart	Receb		
Cuma	16	28	21,57,67,68	
Cumartesi	17	29	22	
Pazar	18	30		
		Şaban		
Pazartesi	19	1	23	
Salı	20	2		
Çarşamba	21	3		
Perşembe	22	4	69	
Cuma	23	5	15,70	
Cumartesi	24	6	89	
Pazar	25	7		
Pazartesi	26	8	65,71,72	
Salı	27	9		
Çarşamba	28	10		
Perşembe	29	11		
Cuma	30	12		
Cumartesi	31	13	16,36	

Felek her türlü esbâb-ı cefâsın toplansın gelsin.

Dönersem kahbeyim millet yolunda bir azîmetden.”

Nâmık Kemal

— ٤٢ —

توردا	شماره روزها در ماه	آب	کوتلر
		ب	ا
٦١٠٦٧٠٨٧٠٢١	٢٨	١٦	جمعه
٢٢	٢٩	١٧	جمعه بركسي
	٣٠	١٨	پارا
٢٢	شعبان ١	١٩	پارا بركسي
	٢	٢٠	سالي
٦٩	٣	٢١	چهارشنبه
	٤	٢٢	پنجشنبه
٧٠٠٩٥	٥	٢٣	جمعه
٨٩	٦	٢٤	جمعه بركسي
	٧	٢٥	پارا
٧٢٠٧١٠٢٥	٨	٢٦	پارا بركسي
	٩	٢٧	سالي
	١٠	٢٨	پنجشنبه
	١١	٢٩	شنبه
	١٢	٣٠	جمعه
٣٦٠١٦	١٣	٣١	جمعه بركسي

١- اين بيادولر اسباب چشاسن طوپلامچن هسپن .
 ٢- نرسام قجه يچ علت بولنده پورغونلدين .
 ٣- قاجار

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Nisan	Şaban		
Pazar	1	14	17	
Pazartesi	2	15		
Salı	3	16		
Çarşamba	4	17		
Perşembe	5	18	73	
Cuma	6	19		
Cumartesi	7	20		
Pazar	8	21	37	
Pazartesi	9	22		
Salı	10	23		
Çarşamba	11	24	38	
Perşembe	12	25		
Cuma	13	26	90,93	
Cumartesi	14	27		
Pazar	15	28	74	

Ölmez bu vatan farzı muhal ölse de hatta.

Çekmez kürenin sırtı bu tabutu cesimi

Mithad Cemal

— ۴۳ —

توط	ک	آیلر		کونلر
		ح	ع	
		۱۰	۱	پنجشنبه
	۱۷	۱۱	۲	پنجشنبه
		۱۲	۳	شنبه
		۱۳	۴	پنجشنبه
	۲۳	۱۴	۵	پنجشنبه
		۱۵	۶	شنبه
		۲۰	۷	پنجشنبه
	۲۷	۲۱	۸	پنجشنبه
		۲۲	۹	پنجشنبه
		۲۳	۱۰	شنبه
	۲۸	۲۴	۱۱	پنجشنبه
	۲۳.۹۰	۲۵	۱۲	پنجشنبه
		۲۶	۱۳	شنبه
		۲۷	۱۴	پنجشنبه
	۲۴	۲۸	۱۵	پنجشنبه

اول روز درین = قمری سال اول صد و سی و نه
 چکم سکرانک عصری یونانوت جسیعی
 مدحت حال

GÜNLER	AYLAR		VEKAYİ NUMEROSU	NOT
	Nisan	Şaban		
Pazartesi	16	29 Ramazan	80	
Salı	17	1		
Çarşamba	18	2		
Perşembe	19	3		
Cuma	20	4		
Cumartesi	21	5		
Pazar	22	6		

کونلر	ایلیز		نول
	۱۳۳۸	۱۳۳۹	
۱۳۳۸	۱۶	۲۶	۱۳۳۸
۱۳۳۹	۱۷	۱	۱۳۳۹
۱۳۴۰	۱۸	۲	۱۳۴۰
۱۳۴۱	۱۹	۳	۱۳۴۱
۱۳۴۲	۲۰	۴	۱۳۴۲
۱۳۴۳	۲۱	۵	۱۳۴۳
۱۳۴۴	۲۲	۶	۱۳۴۴

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi ile Birinci Dünya Savaşı Osmanlı Devleti açısından sona ermiştir. Ağır şartlar içeren bu mütareke ile Osmanlı Devleti'nin toprakları işgal edilmiş, ordusu terhis edilmiştir. İtilaf devletleri temsilcileri kazanan taraf olarak isteklerini Osmanlı Devleti temsilcilerine kabul ettirmiş ve Sevr Anlaşmasını imza ettirmişlerdir³⁴.

Ülkenin her tarafında başlayan işgallere karşı halk tepkisiz kalmamış direniş göstermeye başlamıştır. Ancak bu tepkiler bölgesel olarak sınırlı ve cılız kalmaktan öteye geçememiştir. Böyle bir dönemde Mustafa Kemal ordu müfettişliği göreviyle İstanbul'dan Anadolu'ya geçerek 19 Mayıs 1919 tarihinde milli mücadele hareketini başlatmıştır³⁵. Kısa bir süre sonra İstanbul'a geri çağırılmış ancak o askerlik görevinden istifa ederek kendi tabiriyle “sine-i millete” dönmüştür.

Mustafa Kemal öncelikle ülkenin her tarafında işgallere karşı halkın tepki göstermesini istemiş ve bu tepkileri organize etmek amacıyla mitingler yapılmasını istemiştir. Mustafa Kemal Samsun'dan Havza ve Amasya'ya geçerek Milli Mücadeleyi hem tüm dünyaya duyurmuş hem de gündün güne bu mücadelenin taraftarlarını arttırmıştır³⁶. Erzurum ve Sivas Kongreleri ile ülkenin her tarafında işgallere karşı çıkan bu güç toparlanmış organize edilmiş halkın desteği arttırılmış ve harekete geçirilmiştir³⁷.

---

³⁴ ULUSAN, Şayan, , “Şark Meselesi'nden Sevr'e Türkiye”, ÇTTAD, VIII/18-19, (2009/Bahar-Güz), s.233.

³⁵ LEWIS, Bernard, *Modern Türkiye 'nin Doğuşu*, Ankara 2008, s.332-333.

³⁶ KOCATÜRK, Utkan *Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 2007, s.129.

³⁷ KANSU, Mazhar Müfit, *Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber*, C.I., TTK Yay. Ankara 2007, s. 60.

27 Aralık 1919 tarihinde Ankara'ya geçen Mustafa Kemal ve arkadaşları özellikle Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin İngilizler tarafından basılıp milletvekillerinin tutuklanması ve sürgüne gönderilmesi³⁸ olayı sonrasında 23 Nisan 1920'de Ankara'da TBMM'yi açmıştır. Bu tarihten itibaren Millet'in tek ve gerçek temsilcisi olan TBMM kurucu meclis olarak olağanüstü yetkilerle görev yapmış Milli Mücadele'yi gerçekleştirmiş³⁹ ve Cumhuriyeti ilan etmiştir.

TBMM siyasi faaliyetlerinin yanı sıra basın faaliyetlerine de yer vermiştir. TBMM Basımevi kurularak meclisin çalışmaları ve üyeleri hakkında eserlerin yanı sıra Türk Tarihi, Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyeti tarihi ile ilgili eserler yayınlanmıştır. 23 Nisan Takvimi bu basımevinde basılan ilk eserlerden biridir. 23 Nisan 1338 tarihinde hem 23 Nisan'ın hatırasını yaşatmak hem de bu uğurda can veren fedakârlık yapan tüm kahramanları anma amacıyla hazırlanmıştır.

Eserin baş tarafında faydalı olacağı düşüncesiyle 23 Nisan gününün milli bayram ilan edilmesi hakkında kanun ve Teşkilat'ı Esasiye Kanunu'nun birinci maddeleri eklenmiştir. Sonrasında Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasından o güne kadar geçen süre içerisindeki olaylar kronolojik olarak numaralandırılmıştır ve takvim içerisinde o günkü kısımda ayrıntılı açıklama yerine burada verilen numara kullanılmıştır. Ayrıca takvim sayfalarına İstiklal Marşı ve milli duyguları yansıtan şiirlerde eklenmiştir. Başlangıç kısmında ayrıca takvime ait önemli günlere de yer verilmiştir.

Bu numaralandırmada bazı tasnifler yapıldığı görülmektedir. Birinci maddede TBMM'nin açılışına yer verilirken, ikinci maddeden

---

³⁸ ŞİMŞİR, Bilal, *Malta Sürgünleri*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 2009, s. 35.

³⁹ KOCATÜRK, Utkan, *Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Kronolojisi (1918-1938)*, TTK Yay., Ankara 1983, s.220.

itibaren kongreler başlığı altında Birinci Balıkesir kongresinden başlayarak Milli Mücadele döneminde yapılan kongreler kronolojik bir şekilde sıralanmış ve 16 Mayıs 336 tarihli Edirne Kongresi ile bu kısım sonlandırılmıştır. Burada ayrıca İzmir'in işgalinden sonra 335 senesinde Nazilli'de toplanan kongrenin tarihinin tespit edilemediği belirtilmiştir.

20. maddeden itibaren Vekayii Harbiye, İşgaller, İstirdadlar başlığı altında Milli Mücadele Döneminde gerçekleşen muharebeler ve işgaller sıralanmıştır. İzmir'in işgali ile başlatılan dönem 4 Kânunusani 338 tarihinde Adana'nın Fransızlar tarafından tahliyesi ile bitirilmektedir.

Eserde 49. Maddeden itibaren Konferanslar, Muahedeler, Mütarekeler, İtilaflar başlığı altında mütareke ve barış görüşmeleri kronolojik olarak sıralanmaktadır. Bu dönem 30 Teşrinievvel 1334 tarihli Mondros Mütarekesi ile başlatılıp 15 Nisan 338 tarihli Paris Barış Konferansı görüşmeleri ile sonlandırılmaktadır.

75. maddeye gelindiğinde Hariçten Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti Nezdinde Gelen ve Hükümeti Müşarünileyhçe Memaliki Ecnebiyeye Gönderilen Sefaretler, Mümessiller, Heyetler başlığı altında TBMM'ye dışardan gelen ve TBMM tarafından yurt dışına gönderilen elçiler ve heyetler ayrıntılı bir şekilde sıralanmıştır. Bu kısım 19 Ağustos 336 tarihinde İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakü mümessilinin Ankara'dan hareketi ile başlatılmış ve 12 Nisan 338 tarihinde ilk TBMM buhara sefaretinin Ankara'dan hareketi ile bitirilmiştir. Bu kısım TBMM'nin dış ilişkiler bakımından ne kadar aktif olduğunu göstermesi açısından dikkat çekicidir.

Eserde 91.maddeden itibaren Vakayı Saire başlığı altında diğer önemli görülen olaylar sıralanmıştır. Bu kısım Temsil Heyeti'nin 27 Kânunuevvel 335 tarihinde Ankara'ya gelişi ile başlatılmış son Osmanlı Mebusan Meclisinin kapatılmasından bahsedilmiş ve bu kısım da 4 Mayıs

336 tarihinde TBMM'nin ilk heyet-i vekilesinin seçimi ile sonlandırılmıştır

Eserde tablo şeklinde verilen takvime geçilmeden önce Takvime Aid Bazı Mühim Günler başlığı altında Nevruz ve Hidrellez gibi önemli günlerin tarihlerinin yanı sıra mevsimlerin başlangıç ve bitiş tarihleri de verilmiştir.

Tablolar ise günler, aylar, vekayi numarası ve not olmak üzere dört sütundan oluşturulmuştur. Günler ve aylar kısmında ayların ve günlerin isimleri yer almakta, vekayi numarası kısmında o tarihte gerçekleşen ve eserin başlangıç kısmında numaralandırılarak açıklanan olayın numarası verilmektedir. Not kısmında ise varsa açıklanmak istenen olaylarla ilgili izahatlara yer verilmiştir.

Eser bu özellikleri itibariyle hem meclis yayınları ile ilgili olarak bu alanda daha sonra yapılmış yayınların ilki olma özelliği taşıırken hem de içeriği itibariyle Almanak türünün özellikleri taşımakta ve Türkiye Cumhuriyeti'nde bu türünde ilk örneklerinden biri olarak ön plana çıkmaktadır.

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

[Yirmi üç Nisan takvimi 1338-1341](#)

Türkiye Büyük Millet Meclisi (Türkiye Büyük Millet Meclisi Matbaası, 1338)

<https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/3220>

Telif Eserler

AKGÜL, Suat “ Paris Konferansı’ndan Sevr’e Türkiye’nin Paylaşılması Meselesi ”, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, S.23, C.VIII, Mart 1992.

AKIN Veysi, “Erzurum Kongresi’nin Hazırlık Safahatı: Mekân, İaşe Ve Barınma Meselesi”, *Belgi Dergisi*, Sayı 8 (Yaz 2014/ II), s.1008.

AKKOR, Mahmut, “Mondros Mütarekesi’nin İmzalanma Süreci Ve Mütareke Tutanaklarında Boğazlar Konusu”, *Uluslararası Tarih Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi Tarihin Peşinde*, Yıl: 2019, Sayı: 21, Sayfa: 273-310, s.277.

AKŞİN Sina, *İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele*, Cem Yayınevi, İstanbul 1976, s.425-426.

ATEŞ, Toktamış, *Türk Devrim Tarihi*, Der Yayınları, İstanbul 2001, s.208-209.

BUDAK, Mustafa, Osmanlı Devleti’nin Paris Barış Konferansı’na Davet Edilmesi ve Muhtıralar Sunması ile İlgili Tartışmalar, *Tarih Dergisi - Turkish Journal of History*, 71 (2020/1): 445-472, s.446.

ÇAVDAR, Tevfik, *Türkiye'nin Demokrasi Tarihi(1839-1950)*, İmge Kitabevi,6. Basım, İstanbul 2019.

ÇELEBİ Mevlüt, “Milli Mücadele Döneminde Türk-İtalyan İlişkileri”, *Belleten*, Sayı: Nisan 1998, Cilt 62 - Sayı 233, Sayfalar: 157-206.

ÇELİK, Kemal, “Milli Mücadele'de İç İsyanlar, Vatana İhanet Kanunu ve İstiklâl Mahkemeleri”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi* S. 40, Kasım 2007.

ÇOLAK Filiz, Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde İzmir Vekilleri Ve Faaliyetleri”, *Tarih Okulu Dergisi* (TOD) Haziran 2015 Yıl 8, Sayı XXII, ss. 189-212.

ERDEM, Ufuk, “Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılma Süreci Ve Meclisin Açılış Günü (23 Nisan 1920)”, *“Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi”*, 31, 2(1055-1068).

ERİM, Nihat, *Devletlerarası Hukuku Ve Siyasi Tarih Metinleri, C.I., (Osmanlı İmparatorluğu Andlaşmaları)*, TTK Basımevi, Ankara 1953.

JAESCHKE, Gothard, *Kurtuluş Savaşı İle İlgili İngiliz Belgeleri*, TTK Yay., Ankara 2011.

_____*Türk Kurtuluş Savaşı Kronolojisi, C.I.*, TTK Yay., Ankara 1989.

KANSU, Mazhar Müfit, *Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber, C.I.*, TTK Yay. Ankara 2007.

KOCATÜRK, Utkan, *Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 2007.

_____*Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Kronolojisi (1918-1938)*, TTK Yay., Ankara 1983, s.220.

KÖKSAL Ülkü, “Cemiyetler Hukuku Açısından Erzurum Kongresi”, *Karadeniz Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 6/10, (Milli

Mücadele'den Milli Egemenliğe Karadeniz Özel Sayısı, ss.259-286. DOI: 10.31765/karen.849330.

LEWİS, Bernard, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, Ankara 2008, s.332-333.

MERDANOĞLU Hüsni, , *Ulusal Kurtuluş Süreci ve Kuvayı Milliye*, Ümit Yayıncılık, Ankara 2006.

ÖZER, Sevilay, “Ali Galip Olayı” , *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Volume 1 Issue 2, November 2017.

ÖZÜÇETİN, Yaşar, Millî Mücadele İçerisinde “19 Mayıs 1919”, *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 5, Sayı 2,(2004),65-74, s. 69.

SAYLAN, Gürkan Fırat, “İstanbul’un Resmen İşgali (16 Mart 1920)”, *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, C.II, Sayı 41, Ocak 2017, ss. 17-40, s.18.

SEMERÇİ, Ahmet, “Mustafa Kemal Paşa’nın Havza’daki Çalışmaları (25.05.1919 - 12.06.1919)”, *Türk Dünyası Araştırmalar*, Ocak - Şubat 2019, Cilt: 121 Sayı: 238 Sayfa: 83-112.

SÜRMELİ, Serpil, “ Malta Sürgünlerinin Yurda Dönüşü”, *Atatürk Dergisi*, Yıl 2003, Cilt 3, Sayı 4, ss. 63-89.

ŞENGÜL, Haluk, “Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Çıkardığı İlk Kanunlardan Hıyanet-i Vataniye Kanunu ve Uygulamaya Konulması”, *VAKANÜVİS-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, Yıl/Vol. 5, TBMM’nin 100. Yılı Özel Sayısı, Kasım 2020, 152-179.

ŞİMŞİR, Bilal, *Malta Sürgünleri*, Bilgi Yayınevi, İstanbul 2009.

TUNA, Pınar,” İstanbul Basınında Ali Rıza Paşa Hükûmetinin Kuva-yı Milliye Siyaseti”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi* Sayı: 68, Bahar 2021, s.617-662.

UÇAR Ahmet,” Son Osmanlı Mebusan Meclisi ve Felah-ı Vatan Grubu”, *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*, 201

ULUSAN, Şayan, , “Şark Meselesi’nden Sevr’e Türkiye”, *ÇTTAD*, VIII/18-19, (2009/Bahar-Güz), s.233.

URAL, Selçuk, “Mustafa Kemal Paşa’nın Askerlikten İstifasının Yankıları”, A, Ü, *Türkivati Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı 26, Erzurum 2004.

YAVUZ, Resul, “Sivas Kongresi Sonrasında İngiliz Ve Fransızların Heyet-İ Temsiliye İle Münasebetleri Ve Bunun Siyasi Yansımaları”, *Tarih Okulu Dergisi (TOD)* Haziran 2016, Yıl 9, Sayı XXVI, ss. 249-288.

https://www.tbmm.gov.tr/yayinlar/brosurler/kurtulus_savas%C4%B1_muzesi.pdf

DİZİN

- 23 Nisan 1920, 7, 14, 109, 113
Ali Rıza Paşa, 13, 114
Anadolu ve Rumeli Müdafaai hukuk, 12
Bekirağa, 14
Birinci Dünya Savaşı, 9, 108
Damat Ferit Paşa, 13
Erzurum kongresi, 12
Erzurum Kongresi, 11, 12, 40, 112, 113
Felah-ı Vatan, 13, 115
İtilaf Devletleri, 9, 10
Kazım Karabekir, 11
Meclis-i Mebusan, 13
Minber, 14
Mondros mütarekesi, 10
Mondros Mütarekesi, 8, 9, 108, 109, 110, 112
Mustafa Kemal, 10, 11, 12, 13, 14, 108, 109, 114, 115
Neuilly, 9
Osmanlı Devleti, 8, 9, 10, 108, 112
Sivas Kongresi, 12, 40, 115
T.B.M.M, 14
TBMM, 7, 14, 15, 109, 110, 111, 114
Teşkilat'ı Esasiye, 109
Versailles, 9